

Debatten om steriliseringskravet

Av: Izabelle Blåholtz

Lunds Universitet Campus Helsingborg
Vt-2012

Handledare: Håkan Johansson

Innehållsförteckning

Abstract	3
Inledning.....	4
Problemformulering.....	4
Syfte och frågeställningar	5
Bakgrund	5
Sverige och FN	6
Tidigare forskning	7
Varför finns steriliseringskravet?	7
Transsexuella idag	8
Politiska ideologier.....	9
Liberalism	9
Konservatism	10
Socialism	11
Metod	12
Metodiska verktyg	12
Urval och avgränsning.....	14
Om Newsmill	15
Avgränsning.....	15
Etiska överväganden.....	15
Artiklar och aktörer	16
Insamling av data.....	17
Bearbetning av data	17
Resultat och analys av argumenten	19
Pro argument om mänskliga rättigheter.....	20
Contra argument om mänskliga rättigheter	22
Pro argument om tvång.....	23
Contra argument om tvång	24
Contra argument om medicin	25
Pro argument om medicin.....	26
Pro argument om juridik.	27
Contra argument om juridik	28
Artiklarna som helhet	29
Slutdiskussion.....	32
Referenser.....	34
Bilaga 1: Pro et contra översikt	37
Spetsformulering: Det är fel att behålla steriliseringskravet vid könsbyte.....	37
Pro.....	37
Contra	43
Okategoriserat.....	46

Abstract

My study is based on Göran Hägglunds statement that Kristdemokraterna no longer support the proposal to remove the sterilisation requirement for transsexuals in the law of establishing sex in certain cases. The purpose of my study was to examine how different actors were debating about the statement to keep sterilisation requirements in an argumentation analysis. I did this by looking at the arguments, how the arguments were supported and which actors support which argument. I used Arne Naess' pro et contra overview as a methodological tool to find the arguments and to see how they were supported. For the analysis I used a theory based on the three most important political ideologies: liberalism, conservatism and socialism. My findings were that the arguments could be sorted in to four major groups: Human rights, force, medicine and law. The arguments were supported by facts about history, medicine, laws and points of view. The supporting arguments range a bit based upon which group they belonged to. The majority of the arguments for the removal of the sterilisation requirement was liberal and those against were conservative. None of the arguments were strictly connected to socialism. There were only two actors that argued against the removal of the sterilisation requirements. Both of them were psychologists that works with transsexuals. Otherwise it was hard to find something in common with the actors. There were two doctors whose arguments were similar, and most of the actors had some connection to questions about transsexuals or were transsexual themselves.

Keywords: transsexual, argumentation, analysis, political, ideologies

Inledning

Sverige är första landet i världen att införa en lag som erbjuder en ny juridisk könstillhörighet. Lagen i fråga heter *lagen om fastställande av könstillhörighet i vissa fall* och har funnits sedan 1972 (lagen.nu 2012-03-28). Via denna lag är det möjligt att genomgå en könskorrigering behandling för de som anser sig vara födda i fel kön. Allting bekostas av staten men det ställs en del krav på den som vill genomgå behandlingen. Förutom att man måste diagnostiseras som transsexuell i en utredning av Socialstyrelsen måste man dessutom vara 18 år, ogift, svensk medborgare och steril. Steriliseringskravet är så pass omfattande att om den vederbörande skulle frysa ner könsceller för att i framtiden kunna få barn via insemination avbryts behandlingen.

Sedan ett par år tillbaka har det varit tal om att ändra i den nämnda lagen (Jonsson 2010). För det första är lagen gammal, den kommer från ett årtionde då Sverige fortfarande hade kvar lagen som tillät tvångssterilisering (Jonsson 2010, Tydén 2002). För det andra står det i regeringens skrivelse 2007/08:109 att Sverige stödjer Yogyakartaprinciperna som bland annat är tänkt som ett medel för att motverka diskriminering av sexuella läggningar. Yogyakartaprinciperna är EU:s råd om mänskliga rättigheter i frågor om sexuell läggning och könstillhörighet (Yogyakartaprinciperna 2010). Det som gör lagändringsdebatten aktuell idag är Kristdemokraternas ledare Göran Hägglunds uttalande om att Kristdemokraterna inte längre står bakom ett avskaffande av steriliseringskravet (Idling & Nilsson). Detta har resulterat i att regeringen har dragit tillbaka beslutet om en eventuell lagförändring till förmån för Kristdemokraterna. Detta gör de trots att där finns två utredningar som talar för en lagändring, en som skrevs 2007 (Motion 2007/08:So295) och ytterligare en som skrevs 2011 (Motion 2011/12:So335). Claeys, Weston och Ljungros (2012) skriver dessutom att Sveriges nuvarande lag går emot EU:s råd om mänskliga rättigheter.

Problemformulering

Ser man till tidigare forskning är problematiken kring könskorrigering inget nytt. Det har alltid funnits omtvistade aspekter kring hur man ska utforma dessa lagar och vad för krav staten har rätt att ställa på den enskilde (Alm 2006). Lagen vi har idag är gammal och den samhälleliga synen på mänskliga rättigheter har förändrats. Ett exempel på det återfinns i Tydéns (2002) redovisning om steriliseringslagens utveckling. I början av 1900-talet ansågs det vara berättigat att ha en lag som tillät tvångssterilisering, men på 1970-talet såg man det som ett övergrepp. Det är med det i åtanke jag menar att lagen om fastställande av könstillhörighet är en föråldrad lag som i grunden har sett likadan ut i 40 år.

Idag är Sverige ett av de länder som förespråkar HBT-personers (homosexuella, bisexuella och transsexuella personers) mänskliga rättigheter och gör detta över hela världen. Men vi har en lag som ställer krav på att transsexuella måste steriliseras om de ska göra en

könskorrigering. Detta kan liknas vid det Tydén (2002) beskriver som tvångsliknande förhållanden när en ”sinnesslö” skulle steriliseras för att skrivas ut från en anstalt. Det går även emot den svenska regeringens avståndstagande mot tvångssterilisering som både Alm (2006) och Tydén (2002) beskriver i sina avhandlingar.

Förslaget att ändra lagen om fastställande av kön är som jag nämnde tidigare inget nytt. Sedan 2007 finns det de i Sverige som arbetat för en lagförändring och det har även diskuterats i media under det senaste året (Jonsson 2010). Men när Hägglund gjorde sitt uttalande om att Kristdemokraterna är emot ett avskaffande av steriliseringskravet hände något, en debatt väcktes. Som ni kommer att se i resultaten av min undersökning finns det både de som argumenterar för respektive emot ett avskaffande av steriliseringsfrågan. Det som gör den här debatten både intressant och relevant är att både Sveriges gamla steriliseringslag och nuvarande politik talar för ett avskaffande av steriliseringskravet. Trots detta väcks där en debatt som argumenterar både för och emot steriliseringskravet. Frågan som väcks är: Vad beror den här debatten på?

Syfte och frågeställningar

Ändamålet med min undersökning är att granska hur olika aktörer debatterar kring uttalanden om att behålla steriliseringskravet i lagen om fastställande av könstillhörighet. För att göra detta kommer jag ur ett politisk-filosofiskt perspektiv att utgå från följande frågeställningar:

1. Vad för argument använder debattörerna?
2. Hur underbyggs argumenten?

Bakgrund

För att förstå vad steriliseringskravsdebatten handlar om behöver man veta lite kring lagen om fastställande av könstillhörighet i vissa fall. Lagen riktar sig till två grupper. Den första gruppen är de som sedan sin barndom upplevt sig tillhöra ett annat kön än det de är folkbokförda som och som i framtiden vill leva som det andra könet. Den andra gruppen består av de som har någon form av missbildning av könet som kan leda till tveksamheter om vilket kön individen tillhör, och där det under individens uppväxt framgår att personen bättre överensstämmer med det andra könet (lag 1972:119). Transsexuella tillhör den första gruppen.

Kraven för att få byta kön varierar något beroende på vilken grupp den sökande tillhör. De i första gruppen måste själva ansöka om att få byta kön, ha fyllt 18 år och vara sterila eller på något annat sätt sakna fortplantningsförmåga. För dem i grupp två kan föräldrarna göra en ansökan för sitt barn, om barnet är över 12 år krävs barnets samtycke och individen kan själv ansöka då denna fyllt 18 år. Båda grupperna måste vara ogifta, svenska

medborgare och kan få tillåtelse till att göra en del medicinska ingrepp för att mer efterlikna det önskade könet. Det är Socialstyrelsen som beslutar om individen får ändra sin könstillhörighet eller inte och beslutet går att överklaga (*ibid.*).

Som jag nämnde i inledningen gjordes det en motion 2007 vars avseende var att ändra den här lagen. Det var Vänsterpartiet som presenterade motionen och de ville sänka åldersgränsen, ta bort kravet på att den sökande måste vara en ogift svensk medborgare samt ge transsexuella möjligheten att spara könsceller för en möjlig framtida insemination (Motion 2007/08:So295). Men som Socialstyrelsens generaldirektör uttrycker det så blev det inget av 2007 års motion (Alskog 2010). Då det anses vara av stor vikt att ändra lagen har Socialstyrelsen gjort ytterligare en utredning (*ibid.*) och Miljöpartiet presenterade en ny motion 2011 (Motion 2011/12:So335), vilket är den motion som ligger som lagförslag nu och som i stort sett ser likadan ut som 2007:s motion. Den skillnad jag har uppfattat är att 2007:s motion vill ta bort steriliseringskravet men den transsexuelles könskörtlar ska opereras bort, vilket i princip betyder att individen ändå blir steril. Motionen från 2011 syftar däremot på att helt ta bort steriliseringskravet.

Sverige och FN

Inledningsvis nämnde jag ett EU-avtal kallat Yogyakartaprinciperna som Sverige har skrivit under. Detta avtal handlar om HBT-personers (homo-, bi- och transsexuella personers) rättigheter och utformades under ett expertmöte vid universitet i Yogyakarta i Indonesien 2006 (manskligarättigheter.se 2012A). Bakgrunden till detta är att homosexualitet i flera länder världen över är kriminaliserat, HBT-personer blir diskriminerade och utsatta för hat- och våldsbrott. Våldet mot just HBT-personer beskrivs dessutom som grövre och mer ondskefulla än andra hatbrott (*ibid.*).

Sverige spelar en viktig roll för internationella HBT-frågor och arbetar aktivt för att samtliga länder ska avkriminalisera homosexualitet. Tillsammans med EU arbetar Sverige för att göra granskningar och offentliga uttalanden mot lagförslag som medför diskriminering mot HBT-personer. Just nu finns det dessutom en speciellt tillsatt grupp inom Regeringskansliet som ska presentera förslag på hur man kan stärka HBT-personers rättigheter. De förväntas vara klara med sin utredning under hösten 2012 (*ibid.*).

I Yogyakartaprinciperna finns det en princip om rätten till erkännande inför lagen. Den handlar om att den juridiska könstillhörigheten ska stämma överens med hur individen könsidentifierar sig (Yogyakartaprinciperna 2010). I den här principen behandlar man även frågan om olika former av tvång vid ändring av någons juridiska kön.

Ingen ska tvingas genomgå medicinska processer, t.ex. könsbytesoperation, sterilisering eller hormonterapi, som krav för erkännande av könsidentitet i lagens mening. (Yogyakartapriciperna 2010 s. 11)

Det är med den texten i åtanke det ifrågasätts om den svenska könstillhörighetslagen går emot FN:s råd om mänskliga rättigheter, eftersom Sveriges lag kräver att den enskilde är steril eller saknar fortplantningsförmåga om denne vill ändra sin juridiska könstillhörighet.

Tidigare forskning

Då lagen om fastställande av kön funnits sedan 1972 och har ett krav om sterilitet är det intressant att veta mer om Sveriges gamla steriliseringslag som var giltig fram till 1975. Då lagarna överlappas kan man tänka sig att den gamla steriliseringslagen har haft en inverkan på steriliseringskravet i lagen om fastställande av kön. Under 40 år var den svenska steriliseringslagen utformad på ett sådant sätt att den tillät tvångssterilisering. Det har dessutom visat sig att hälften av de utförda steriliseringarna mellan 1935-1975 skedde under tvång (Tydén 2002). 25 % av steriliseringarna var med direkt tvång och de andra 25 % var under tvångsliknande förhållanden. Tydéns förklaring är att lagen var utformad på ett sådant sätt att den tillät påtryckningar och övertalning.

Vidare skriver Tydén (2002) att det är en ganska vanlig uppfattning att man tror att steriliseringen skedde p.g.a. *rashygieniska* skäl men så var inte fallet. I sin avhandling tar han upp att det antagligen fanns en viss koppling mellan steriliseringslagen och dåtidens fattigvård. Inom många fattiga familjer resulterade barn i försörjningsproblem. Med hjälp av sterilisering kunde man få en viss kontroll över barnafödseln.

Tydén har även undersökt vad för politiska faktorer som motiverade den gamla steriliseringslagen. Under 1920-talet talades det mycket om ekonomiska och kommuneekonomiska skäl. Män och kvinnor som ansågs oförmögna att ta hand om sina barn kunde i vissa fall steriliseras och för ”sinnesslöa” som var inskrivna på anstalt använde man sterilisering som ett krav för utskrivning. På 1930-talet började man istället tala om livskvalité, att fattiga inte skulle behöva oroa sig för att få så många barn att de inte längre kunde försörja sig. Sterilisering kunde då användas som en form av preventivmedel. Det talades även om samhällets skyldighet att sterilisera dem som ansågs vara olämpliga som föräldrar. Efter 1940-talet minskade debatten om sterilisering. Det förekom fortfarande, och det hände att det diskuterades, men det utvecklades andra preventivmedel som man förespråkade framför sterilisering (Tydén 2002). Efterhand slutade läkarna tillämpa tvångssterilisering och även politikerna ändrade uppfattning i frågan. Som Tydén (2002 s. 12) beskriver det ”Tvångssterilisering avvisas som ett oförsvarligt övergrepp”.

Varför finns steriliseringskravet?

I Tydén's avhandling framgår det alltså att samhället tog avstånd från tvångsterilisering långt innan lagen om fastställande av kön grundades. Trots detta avståndstagande beslutade politikerna att införa en ny lag med krav på sterilitet. Erika Alm har granskat detta i sin avhandling *"Ett emballage för inälvor och emotioner"*. Enligt Alm (2006) var det ingen självklarhet att man skulle införskaffa en lag som tillät en ändring av könstillhörigheten.

Under mitten av 1960-talet började man diskutera transsexuellas rättigheter. Det övergripande problemet som Alm (2006) beskriver det var att det ansågs finnas för lite kunskap kring transsexualitet för att man skulle kunna basera en lag på det. Men när remisserna för 1972 års lag väl kom ut var det transsexuella begreppet ändå så pass välkänt att ingen satte sig emot det. Men det uppstod en diskussion om man skulle kräva att den transsexuella var barnlös, och om man verkligen kunde ha ett krav på sterilisering.

Som vi kan se på lagen idag valde 1972 års regering att inte ha något krav på barnlöshet men däremot sterilisering. Alm (2006) menar att staten ser det som oerhört viktigt att det ska finnas två kön och inget mellanting samt att om ens könsidentitet ansågs vara något individuellt hade det inte behövts regleras rättsligt. Alm skriver dessutom att regeringen ansåg att ett skapande av en tredje könstillhörighet skulle vara att skapa en massa problem och därför beslutade 1972 års regering att ställa krav på sterilisering vid en könskorrigering.

Transsexuella idag

Idag finns det betydligt mer forskning kring transsexualitet än vad det fanns på 1960-talet. Dessutom är lagen om fastställande av kön aktuell för en del förändringar. Inför denna eventuella lagändring är det intressant att se vad forskningen säger om transsexualitet. Är det lämpligt att ha en lag som erbjuder könskorrigering? Gohen-Kettenis & Gooren (1990) har undersökt olika diagnostiseringar och behandlingar av transsexualitet och kommit fram till en del intressanta slutsatser. Först och främst menar de att transsexuella inte är en homogen grupp. Några av de olika typerna av transsexuella som Gohen-Kettenis & Gooren (1990) nämner är homosexuella transsexuella, icke homosexuella transsexuella och transsexuella med någon typ av mentalsjukdom. Behandlingen av transsexuella borde därför anpassas efter de olika typerna av störning. Gohen-Kettenis & Gooren (1990) skriver dessutom att det alltid är gynnsamt för homosexuella transsexuella att byta kön medan de andra grupperna är i behov av mer psykoterapeutisk hjälp.

Då könsbyte förespråkas för flera transsexuella kan det vara intressant att veta hur den delen fungerar i praktiken. Shon och Exner (2008) har gjort en undersökning om detta och skriver att det i första hand är upp till en psykiatriker eller dylikt att undersöka om individen uppfyller alla kriterier för att få genomgå ett könsbyte. Detta p.g.a. att ingreppen är irreversibla. Därefter får den transsexuella påbörja hormonbehandlingen, men det är först efter

tolv månader som operationerna blir tillgängliga. Det beror på att den transsexuelle måste ha ätit hormoner i minst sex månader och ha levt som det önskade könet i tolv månader. För män som vill bli kvinnor erbjuds operationer för bröst och vagina och det finns tydliga rutiner för hur läkarna brukar gå tillväga. För kvinnor som vill bli män erbjuds det operationer för att minska bröstet och skapa en penis, men för den sistnämnda operationen saknas det tydliga rutiner. Detta kan bero på att det finns ett tjugotal olika kirurgiska sätt att skapa en penis, och än så länge vet man inte vilken metod som är den bästa (Shon & Exner 2008). Redan under hormonbehandlingen så börjar individen efterlikna det önskade könet (Shon & Exner 2008), men det är först efter en sterilisering som en individ får ändra sitt *juridiska kön*. I praktiken innebär det att en transsexuell man som håller på att göra en könskorrigering för att bli kvinna under en viss tid kommer att se ut som en kvinna men ha en legitimation där det står att hon är man.

Då jag har granskat steriliseringsdebatten med hjälp av en politisk-filosofisk teori är det intressant att se om det finns någon annan forskning som rör transsexuella och politik. Katrina Roen (2002) är en forskare som har granskat politiska ställningstaganden hos transsexuella. Hon skriver att det finns två politiska grupperingar. Den ena är transsexuella som vill passera som det önskade könet. Har en man i den här gruppen bytt kön till kvinna vill han alltså att samhället också ska se honom som det och glömma bort vem han var innan. Den andra gruppen är ute efter en mer liberal könsbild. De ser sig som både kvinnor och män, eller som varken kvinna eller man. I Roens forskning framkommer det att det sker en hel del stigmatisering. De transsexuella i den första gruppen är emot dem i den andra medan de transsexuella i den andra gruppen blir stigmatiserade av samhället. Hon skriver att många inte vågar vara öppet transsexuella p.g.a. sådant som diskriminering, men samtidigt anser de transsexuella att det behövs öppet transsexuella personer för att göra samhället medvetna om ”fenomenet”.

Politiska ideologier

Den teori jag valt att använda är en politik-filosofisk teori baserad på de tre viktigaste politiska ideologierna, d.v.s. liberalism, konservatism och socialism (Larsson 2006). Från varje ideologi har jag samlat ihop de punkter jag tycker är viktigast och kommer att presentera dem här nedan. Informationen om ideologierna har jag huvudsakligen hämtat från Larssons bok *Politiska ideologier av vår tid* (2006) med en viss komplettering från Lewins bok *Upptäckten av framtiden* (1998).

Liberalism

Nyttomoralen är något som ligger till grund för liberalismen både när det gäller människosynen och det politiska styret. Idén med nyttomoralen är att uppnå största möjliga

lycka till största möjliga antal. Detta går att uppnå med en enkel princip, alla människor strävar efter att uppnå nytta och lycka sedan är det politikernas uppgift att se till att en individs nytta och lycka inte går ut över andras genom att väga alla beslut mot begreppet ”till största möjliga antal” (Larsson 2006). Enligt Larsson (2006) är tanke-, yttrande- och handlingsfrihet också en del av nyttoprincipen. Han skriver att liberalerna har en idé om att människors frihet resulterar i materiella och kulturella framsteg. Lewin (1998) förklarar nyttomoralen med att det finns en paradox i människors strävan efter lycka, att det som är nyttigt för det största antalet människor är även nyttigt för samhället. Samhällets bästa är summan av individernas bästa (Lewin 1998).

När det gäller människosynen är jämlikhet ett centralt begrepp. Alla människor har rätt till liv, frihet och egendom (Larsson 2006). Larsson (2006) understryker också att jämlikhet är viktigt men det är inte detsamma som att alla ska behandlas likadant. Individualitet är ett annat centralt begrepp inom den liberalistiska människosynen. Människan vet själv vad som är bäst för henne (*ibid.*). Representativ demokrati och allmän rösträtt är vad liberalerna står för när det kommer till det politiska styret (Larsson 2006, Lewin 1998). Liberalismen talar för en liten stat. Samhället ska enbart styra med lagar, och dessa lagar ska baseras på de traditioner som är nödvändiga för att hålla samman samhället (Lewin 1998).

Inom ekonomi förespråkar liberalerna *laissez fair* (Larsson 2006). *Laissez fair* handlar om ekonomisk frihet. Staten och politikerna ska inte lägga sig i den ekonomiska marknaden eftersom fri konkurrens ses som det mest gynnsamma för den ekonomiska tillväxten (*ibid.*). Enligt Larsson (2006) är liberalerna för ekonomisk ojämlikhet men ojämlikheten får bara ske på två villkor, att det sker under rättvisa villkor och till fördel för dem som har det sämst.

Det är tydligt att människan står i centrum inom liberalismen då den förespråkar jämlikhet, individualitet och självbestämmanderätt. Den jämlikheten som förespråkas i liberalismen är att alla människor ska få samma förutsättningar att göra något med sitt liv. Statens roll är att se till så att alla har samma förutsättningar. Att det sen kan resultera i att somliga har mer pengar än andra är fullt acceptabelt i liberalismen.

Konservatism

Larsson (2006) beskriver konservatismen som en motideologi vars syfte är att bevara de bestående delarna i samhället. Konservatismen värnar om gamla traditioner och förespråkar en långsam samhällsutveckling. Man anser att kunskap kommer i efterhand (Lewin 1998) och att de regler och normer som fungerat under en lång tid borde bevaras. *Världssjälen* är också ett viktigt begrepp inom konservatismen. Det är ett annat namn för gud, och gud är en högre makt som styr den historiska utvecklingen (Larsson 2006).

Ser man till människosynen förespråkar de konservativa en politisk och juridisk jämlikhet (*ibid.*). Det vill säga allmän rösträtt och att alla människor är lika inför lagen. Enligt Larsson (2006) är *människans natur* något man talar om inom konservatismen. Det är hämtat från hur kristendomen och antika traditioner beskriver hur människan är. Eftersom människan är begränsad av den mänskliga naturen finns det också en gräns för vad man kan göra med politiskt reformarbete. Dessutom ser de konservativa på människan som både god, ond, ofullkomlig samt i behov av fasta normer (*ibid.*). Larsson (2006) skriver att normerna hämtas från nationell tradition, historia och religion.

Inom den tidiga konservatismen såg man kungamakten som det bästa styret (Lewin 1998). Under 1800-talet ändrades dock synen och de konservativa ändrade inställning om ett demokratiskt styre (Larsson 2006). Konservatismen förespråkar en stark stat och ser kärnfamiljen som en viktig del i samhället (*ibid.*). När det gäller ekonomin skriver Larsson (2006) att de konservativa är för ekonomisk olikhet. Han skriver att ojämlikheterna beror på ett naturligt urval och att den statliga ekonomin fungerar bäst om det naturliga urvalet får bero.

Inom konservatismen är det varken människan eller staten som är det viktigaste utan traditionerna. Traditionerna hämtas från den eller de institutioner som är störst i samhället, vilket ofta är kyrkan eller något motsvarande. Människan är någon som behöver styras för att kunna leva ett gott liv och statens roll är att styra människorna genom de traditioner som visat sig vara de bästa. Konservatismen är också den enda av de tre ideologier som förespråkar klasskillnader. Detta blir tydligast inom ekonomin. Det naturliga urvalet ska styra hur ekonomin ser ut och samhället ska inte lägga sig i hur det styrs, och inte heller syssla med någon politisk utjämning.

Socialism

Något väldigt grundläggande för den här ideologin är det *sociala samvetet*. Enligt Larsson (2006) går det att härleda till filosofen Immanuel Kants regler om människans moral. Dessa regler nämner bland annat att man alltid borde agera utifrån den principen att det man gör kan upphöjas till en universell lag, eller att människan alltid ska vara målet med det man gör och inte bara ett medel till att nå ett mål.

Larsson (2006) skriver att socialismen står för jämlikhet och att det som är ojämnt ska utjämnas. Medel för utjämning är inte bara politiska resurser utan även utbildning och inkomstutjämning. Även här förespråkas det en representativ demokrati (Larsson 2006, Lewin 1998) men också fri partibildning (Larsson 2006). Socialismen är för en stark stat eller som Lewin (1998) uttrycker det; ”en handfast ledning”. Det är också den av de tre ideologierna där staten styr ekonomin mest. Enligt Larsson (2006) är socialisterna för både

socialisering av näringslivet och statlig planhushållning. Det sistnämnda innebär att man har en politisk styrning på näringslivets inriktning.

Socialismen är den av de tre ideologierna som lägger störst vikt vid staten, då dennes utopi, att uppnå ett jämställt samhälle, ska uppnås via staten. Socialismen förespråkar alltså en stor stat som styr samhället. Målet med ideologin är jämlikhet. Efter att staten har ”gjort sitt” ska samhället vara så jämlikt som möjligt.

För att både ni som läsare och jag själv ska få en enkel översikt av de olika ideologierna har jag gjort en tabell som ni kan se här nedanför. Där har jag sammanställt det som jag tog upp i presentationen av de olika ideologierna i punktform.

Tabell 1: Politiska ideologier

Liberalism Rätt till liv egendom och frihet	Konservatism Bevara nationella traditioner, monarki, religion och familj.	Socialism Frihet, jämlikhet och broderskap
<ul style="list-style-type: none"> ⤴ Liten stat. Individen vet själv vad som är bäst för den ⤴ Styr enbart via lagar ⤴ Lagar grundas i konventioner och traditioner som är nödvändiga för statens sammanhållning ⤴ Nyttomoral, största möjliga lycka till största möjliga antal ⤴ Individuellt och jämlikt ⤴ Ekonomisk olikhet under rättvisa chanser och till fördel för den mesta utsatta ⤴ Samhällets bästa är summan av individens bästa. ⤴ Representativ demokrati 	<ul style="list-style-type: none"> ⤴ Motideologi ⤴ Stark stat som håller samman samhället. ⤴ Människan behöver fasta normer ⤴ Normer baserade på nationell tradition, historia och religion ⤴ Politisk och juridisk jämlikhet ⤴ Ekonomisk ojämnheter, den ”naturliga ojämlikheten” ⤴ Mot skattepolitik och socialpolitisk utjämning ⤴ Kärnfamiljen är samhällets grund ⤴ Den bästa styrelseformen är monarki 	<ul style="list-style-type: none"> ⤴ Det sociala samvetet ⤴ Att alltid handla som om ens agerande skulle kunna upphöjas till universell lag ⤴ Alltid ha människan som målet, inte medlet att nå målet med. ⤴ Jämställdhet ⤴ Utjämna olikheter med politik, utbildning och inkomstutjämning ⤴ Lojalitet mot nationen ⤴ Statlig planhushållning ⤴ Socialisering av näringslivet ⤴ Starkstat med representativ demokrati ⤴ Fri partibildning

Metod

Jag valt att använda en kvalitativ inriktning på min undersökning. Det har jag gjort eftersom ett kvalitativt tillvägagångssätt är det som jag anser vara bäst lämpat utifrån mitt syfte och mina frågeställningar. Visserligen skulle man kunna göra en mer kvantitativ undersökning inom samma område och då räkna hur många gånger somliga ord förekommer i texten, eller hur många argument som är för respektive emot att behålla steriliseringskravet. Men mina funderingar och syftet med min undersökning är subjektiv inte objektiv. Frågan är inte hur många som är för eller emot ett visst ställningstagande, utan hur dem argumenterar och vad det finns för likheter/olikheter bland argumenten. Utifrån mitt syfte är det alltså bäst lämpat att använda en kvalitativ metod.

Metodiska verktyg

Det finns flera olika metoder som man kan använda vid bearbetning av text. Diskursanalys är en metod som ofta används och den granskar hur olika versioner av världen, samhället, händelser och inre psykologiska verkligheter produceras i diskurser (Bryman 2011). Inom denna metod utgår man från att språket är producerat av den sociala verkligheten men det används också för att skapa verkligheten. I en diskursanalys granskar man alltså hur olika diskurser (ord) formar verkligheten. En annan vanlig metod vid bearbetning av text är en innehållsanalys där man bearbetar texten genom att systematiskt dela in den i olika kategorier som bestämts i förväg (*ibid.*). En tredje metod är semiotik där man på ett vetenskapligt sätt analyserar symboler och tecken i en text för att kunna avslöja processerna och meningen bakom texten (*ibid.*). Samtliga av dessa metoder går alltså ut på att man analyserar hela texten för att få en djupare förståelse av den. I min undersökning är jag dock inte intresserad av att granska hela texter utan enbart argument och därför har jag valt att använda mig av en annan metod.

För att hitta en metod som lämpar sig för mitt syfte använde jag Bergström & Boréus bok *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig textanalys* (2000). I den boken kom jag i kontakt med en metod som kallas argumentationsanalys. Denna metod går ut på att man identifierar samtliga argument i en text och delar upp dem i för- och motargument (Bergström & Boréus 2000). Argumentationsanalys tillämpas ofta på politiska texter (*ibid.*), men jag anser att den lämpar sig väl till min undersökning också just för att den går ut på att plocka ut och sortera argument. En nackdel med den här metoden är att den inte ser på texterna i sin helhet utan argumenten blir tagna ur sitt sammanhang. Men då syftet med min undersökning är att granska argument och inte argumentens sammanhang anser jag att denna metod är den som bäst tjänar mitt syfte. Bergström & Boréus (2000) skriver även att det finns flera sätt att göra en argumentationsanalys på och att Arne Naess har utvecklat en av dessa metoder. Jag har därför baserat min argumentationsanalys på Arne Naess (1992) bok *Empirisk semantik*.

Det jag har använt mig av är det Naess kallar för en *pro et contra-översikt* (dvs. för och emot-översikt). Det är en argumentationsöversikt som går ut på att åskådliggöra för- och motargumenten i en specifik diskussion (Naess 1992). Namnet pro et contra betyder just för och emot så hädanefter kommer jag att benämna de olika argumenten som pro-argument (för) eller contra-argument (mot). En annan viktig sak Naess (1992) tar upp kring pro et contra-översikten är att den aldrig kommer fram till en slutsats. Det vill säga man ställer aldrig argumenten mot varandra för att se vilket/vilka argument som väger tyngs. Den här översikten är tänkt att användas av en objektiv iakttagare för att helt enkelt synliggöra argumenten.

Den här typen av översikt inleds alltid med att man preciserar ett påstående om vad diskussionen handlar om. Detta påstående kallar Naess för *spetsformulering* (Naess

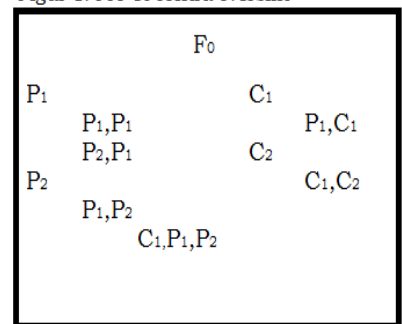
1992). Han understryker dessutom att spetsformuleringen helst ska vara formulerad i en mening. Detta är viktigt för att samtliga argument kommer att förhålla sig till spetsformuleringen. Om den då består av flera meningar kan det bli svårt att dela in argumenten i pro och contra. För något argument kan vara pro den ena meningen och samtidigt vara contra den andra. Naess menar då att det är bättre att ha en ospecifik men tydlig spetsformulering och sen ha eventuella kommentarer som preciserar vad spetsformuleringen innebär i diskussionens sammanhang (Naess 1992).

Därefter listas samtliga argument som har framförts i debatten. Både från för- och emotsidan samt argument som anses vara ohållbara. Sedan gör man en kritisk värdering av argumenten utifrån hur de förhåller sig till spetsformuleringen för att kunna nå fram till en pro et contra-översikt. Argument som direkt stödjer spetsformuleringen kallas *pro-argument av första ordningen* och betecknas som P1, P2, P3 osv. Contra-argument av första ordningen betecknas då som C1, C2, C3 osv. Naess skriver att det kan uppstå situationer då ett argument av första ordningen blir som en spetsformulering. Där är då argument som är pro/contra första ordningens argument istället för spetsformuleringen. Dessa argument kallas för *argument av andra ordningen* eller *underargument*. De argument som stärker ett pro-argument kallar Naess för pro-pro-argument, och de som försvagar ett pro-argument kallas contra-pro-argument (Naess 1992). Som ni säkert själva förstår kan det här rulla på så att där också finns argument av tredje eller fjärde ordningen. Även de kategoriseras utifrån om de är pro- eller contra-argument som är över dem, vilket ni kan se här i figur 1.

För att få en tydlig översikt sorteras argumenten in i någon form av uppställning. Den uppställning som jag har gestaltat i figur 1 är av samma typ som den Naess gör i sin bok (1992). Där ser man tydligt vilka argument som är pro respektive contra samt hur argument av dem olika ordningarna förhåller sig till varandra. Naess skriver även att man kan ställa upp argumenten på flera olika sätt, figur 1 är bara ett exempel (Naess 1992). Hur jag har gjort med uppställningen av de argument jag har arbetat med återkommer jag till senare här i metodkapitlet.

Jag har även använt mig av det Naess skriver om precisering. Han definierar ordet precisering på följande sätt: "Om satsen (meningen) 2 är en precisering av satsen 1 så är alla rimliga tolkningar av 2 också rimliga tolkningar av 1, men där finns en tolkning av 1 som *inte* är en rimlig tolkning av 2 (Naess 1992)". Principen är att man i ett visst sammanhang behöver avgränsa vad ett ord innebär i det specifika sammanhanget. Till exempel demokrati (1) kan man precisera så att det i ett visst sammanhang bara betyder allmän rösträtt (2). I det specifika sammanhanget blir demokrati nästan synonymt med allmän rösträtt trots att det egentligen betyder mycket mer.

Figur 1: Pro et contra översikt

Figuren gestaltar hur argument av det olika ordningarna kan förhålla sig till varandra och spetsformuleringen

Anledningen till att jag använt mig av Naess precisering kapitel är bland annat för att en av artiklarna jag har använt är skriven med metaforer vilka behöver preciseras. Skälet till att precisering i det här fallet är viktigt är för att metaforer ger upphov till olika tolkningar och associationer (Naess 1992). Med andra ord kan en metafor tolkas ordagrant men i ett visst sammanhang har det en specifik innebörd.

Urval och avgränsning

Då jag vill granska debatten som uppstod efter Kristdemokraternas uttalande har jag valt att rikta min granskning mot artiklar. En fördel med just artiklar är att texten redan finns utskriven. En annan fördel är att det finns en stor variation på var de publiceras. Det finns allt från dagstidningar till internetsidor. Den källa jag har valt att samla in mina data från är en internetsida som heter Newsmill. Nackdelen med att använda artiklar i undersökningen är att texterna inte är skrivna i ett vetenskapligt syfte. Detta innebär att jag får leta efter svar i en redan skriven text medan man i en intervju kan fråga om det man vill veta, men då jag har varit noggrann med mitt urval har detta inte varit ett problem.

Om Newsmill

Newsmill är en sida där olika aktörer kan analysera och debattera kring nyhetsaktuella händelser. Sidan har en redaktion som bjuder in personer inom varierande kunskapsområden till att skriva artiklar om en aktuell fråga. Sidan är även anpassad så att andra kan ta del i debatten genom att skriva egna artiklar och uttrycka sina åsikter kring det aktuella ämnet. De artiklar som inte skrivs av inbjudna skribenter granskas först av Newsmills redaktion innan de publiceras på sidan (Newsmill.se 2012-04-10).

En nackdel med att använda Newsmill som källa är att hela debatten inte sker på Newsmill och flera av skribenterna argumenterar för och/eller emot argument som kommer från andra medier. Visserligen är det inte säkert att man hade kommit undan detta om man använt artiklar från en dagstidning istället. Jag tror även att debatten hade varit något striktare i en dagstidning, och möjligen uttryckt mer fakta än åsikter.

Det som talar för Newsmill är den stora variation som finns bland artiklarnas upphovsmän. Ett annat skäl är att artiklarna publiceras snabbt. Redan samma dag som Göran Hägglund uttalade sig om Kristdemokraternas ställningstagande i steriliseringsfrågan publicerades det två debattartiklar. Dessutom är sidan lättanvänd och samtliga artiklar som publiceras på Newsmill är argumenterande, vilket lämpar sig väl i/för min undersökning.

Avgränsning

Göran Hägglunds uttalande om steriliseringskravet skedde den 12 januari 2012. Vilket dessutom är det tidigaste datumet på den data jag har samlat in. Detta beror inte enbart på att jag är intresserad av debatten som följde Hägglunds uttalande utan även på det material som fanns publicerat på Newsmill. Som jag nämnde i min inledning så har diskussionen kring lagändringen och steriliseringskravet varit igång länge, men där finns bara ett fåtal artiklar som är publicerade tidigare. Därför har jag valt att begränsa mig till artiklar som är publicerade tidigast i januari 2012 och att fokusera på dem som kretsar kring Hägglunds uttalande. Ytterligare en avgränsning är att jag bara använder artiklar som är publicerade till och med den sista februari 2012. Detta beror på att Kristdemokraterna i slutet av februari kom med ett nytt yttrande där de sa att de beslutat att gå med på att ändra steriliseringskravet (Hägglund, Larsson & Lega 2012-02-18), och jag har valt att fokusera på Kristdemokraternas första uttalande. Avgränsningen är alltså artiklar publicerade på Newsmill mellan januari – februari 2012.

Etiska överväganden

Vetenskapsrådet har tagit fram en text om etiska överväganden vid samhällsvetenskaplig forskning. I denna text tar de upp fyra principer om hur man som forskare ska förhålla sig kring sin undersökning: Informera berörda parter om forskningens syfte, självbestämmanderätt, förvaring och hantering av insamlad data samt ett nyttjandekrav (Vetenskapsrådet 2012-04-10). Dessa principer är baserade på att forskaren har någon form av kontakt med andra individer vid/under insamlingen av data. Då jag har arbetat med offentligt publicerade texter kommer jag inte att förhålla mig till vetenskapsrådets principer.

Jag har däremot valt att anonymisera skribenterna genom att inte skriva ut deras namn eller artiklarnas titlar. Detta har jag inte gjort för anonymitetens skull utan för att jag anser att det är onödigt att belysa enskilda individers åsikter i den här analysen. Därför har jag numrerat samtliga artiklar som A1-A14 och har använt artikelns nummer när jag hänvisat till en viss skribent eller artikel.

Artiklar och aktörer

Innan jag går in på hur jag har bearbetat mina data tänkte jag först göra en kort presentation av de olika aktörerna. Detta gör jag för att ni som läser delvis ska få en bild av vad för aktörer som har varit med i debatten och delvis för att presentera ordningen på artiklarna. Artiklarna är numrerade i kronologisk ordning baserat på när de publicerades. Informationen är hämtad från den presentation av skribenterna som står skriven tillsammans med artiklarna på Newsmill. Vissa artiklar har mer än en skribent, och på dessa har jag summerat antalet personer i en parentes efter presentationen.

Tabell 2: Presentation av aktörer

Nummer:	Presentation av skribenten:
A1	Fyra förbundsordföranden från RFSL/RFSL ungdom samt en jurist och en verksamhetsansvarig från en diskrimineringsbyrå (6st)
A2	Tombromedarbetare som ansvarar för miljö, tillväxt och konsumtion
A3	Transsexuell, ersättande kommunfullmäktige för Folkpartiet, styrelseledamot i HBT-liberalerna, verksamhetsutvecklare på RFSL samt grundare för New Renaissance.
A4	Specialist inom psykiatrin, även författare.
A5	Transsexuell bloggare
A6	Socialdemokrat
A7	Medicinsk doktor samt RFSU-ordförande.
A8	Transsexuell ordförande inom FPES, f.d. ordförande inom RFSL samt föreläsare om normer och värdegrunder
A9	Legitimerad läkare som arbetar aktivt och har lång erfarenhet inom transfrågor
A10	Psykiatriker som dessutom är medlem vid den kristna tankesmedjan Claphaminstitutet
A11	Transsexuell kristdemokrat som även föreläser om transsexualism och är ledamot inom RFSL
A12	En folkpartist som leder HBT-, socialpolitiska och människorättsfrågor inom New Renaissance Network. Samt en grundare och ordförande inom New Renaissance Networks administrativa styrelse. (2 st.)
A13	Styrelseledamot inom Humanisterna och doktorand vid folkhälsovetenskapliga institutionen
A14	Psykiatriker som dessutom är medlem vid den kristna tankesmedjan Claphaminstitutet (samma som A10)

Som ni kan se i tabellen är A10 och A14 samma person. I presentationen av resultaten har jag dock behandlat A10/14 som två personer oberoende av varandra för att artiklarna är olika och tar upp olika saker. I analysen händer det dock att jag behandlar dem som en person. Detta är när jag behöver en mer övergripande bild av aktörerna.

Insamling av data

Jag kom i kontakt med Newsmill när jag sökte efter artiklar i några databaser anknutna till Lunds universitet. För att veta om jag kunde använda Newsmill använde jag sidans sökfunktion för att se om där fanns fler artiklar som diskuterade steriliseringsfrågan. Sökorden jag använde var sterilisering och transsexuella. Jag kunde snabbt konstatera att frågan diskuterades på sidan och att artiklarna lämpade sig väl för min undersökning.

Det finns en nackdel med Newsmills sökfunktion; den visar inte bara artiklar utan även ”Account” tillhörande personer som skrivit artiklar eller kommentarer kring sökordet. En fördel är dock att man ser när något är publicerat. Därför var det ändå relativt enkelt att hitta rätt artiklar genom att öppna allting som var publicerat mellan första januari

och sista februari 2012. Där var 14 artiklar som diskuterade steriliseringskravet och en som jag valde bort för att den enbart diskuterade hur andra diskuterade om steriliseringskravet. För att underlätta arbetet med datan sparade jag ner samtliga artiklar som word-dokument. I word-dokumenterna tog jag även med stycket som beskriver skribenten och en direktlänk till artikeln på Newsmill.

Bearbetning av data

Redan här stötte jag på ett problem. Trots att samtliga artiklar diskuterade steriliseringsfrågan gjorde de det utifrån olika perspektiv. Problemet var om jag skulle göra en övergripande pro et contra-översikt för samtliga artiklar eller om jag skulle göra en för varje artikel. Då Naess (1992) tydligt skriver att det är viktigt att ha en specifik spetsformulering för att få sorteringen av argumenten att fungera såg jag det som en omöjlighet att göra en övergripande översikt. Därför valde jag att granska varje artikel enskilt. Innan jag började bearbetningen av argumenten numrerade jag dem som A1-A14 baserat på i vilken ordning de var publicerade. Min tanke var att arbeta med artiklarna i kronologisk ordning för att på bästa sätt kunna följa med i diskussionen.

När jag började bearbetningen av datan startade jag alltid med att läsa igenom hela artikeln. Därefter gick jag igenom den från början till slut och kopierade alla satser (meningar) jag uppfattade som argument. Argumenten klistrade jag in i ett nytt dokument så att de var samlade i en osorterad lista. Därefter började jag sortera argumenten för att få dem till en pro et contra-översikt. Det första jag då behövde göra var att identifiera spetsformuleringen, vilket inte alltid var så enkelt. I arbetet med A1 försökte jag identifiera spetsen genom att gå igenom och sortera argumenten. Även då jag i början inte kunde sortera första ordningens-argumenten som pro eller contra var det ändå enkelt att se om argumenten i de lägre ordningarna (underargumenten) var pro eller contra. Min tanke var att jag genom att gå igenom och sortera argumenten skulle få en uppfattning om vad de argumenterade för eller emot. När jag sedan började få en idé om vad argumentationen utgick från provade jag mig fram med olika formuleringar för att identifiera spetsformuleringen. För att se om spetsformuleringen var korrekt formulerad testade jag den sedan mot förstagradsargumenten. Om argumenten var pro eller contra spetsformuleringen var den korrekt, om inte korrigerade jag spetsformuleringen och provade igen. Efter att jag hade gjort pro et contra-översikten på ett par artiklar konstaterade jag att spetsformuleringen ofta gick att hitta i rubriken eller de inledande meningarna.

När jag började med A2 stötte jag dock på en del problem. Argumentationen i den här artikeln hade flera argument som krävde en viss förförståelse för att man som läsare kunna förstå vad argumentationen handlade om. Inledningsvis förstår man att A2 är kritisk mot Kristdemokraternas vilja att behålla steriliseringskravet då A2 skriver så här.

Personer som väljer att byta kön kommer även fortsättningsvis att steriliseras. Enligt Kristdemokraterna beror beskedet på att frågan är juridiskt komplicerad och därför måste utredas ytterligare. Men de som beskriver beslutet som en framgång misstar sig. Istället blottlägger det en förvirrad kristdemokrati som saknar tro på människans egen förmåga.

Senare i artikeln bygger A2 däremot sina argument på vad som är ett konservativt synsätt. Det här är ett sådant tillfälle då jag har använt mig av det Naess kallar för precisering (1992) och preciserat ordet konservativt till att handla om Kristdemokraterna. Eftersom jag vill kunna citera vad de olika aktörerna har skrivit har jag inte skrivit om de meningar som jag har preciserat, istället har jag använt mig av parenteser och i parenteserna har jag skrivit preciseringen. Alltså när A2 har skrivit de konservativa har jag lagt till en parentes där det står Kristdemokraterna. Jag har även använt mig av parenteser för att förtydliga satser som ur sitt sammanhang blir svårtolkade, eller som behöver en viss förkunskap. A2 skriver till exempel vid ett tillfälle: ”I debatten om sterilisering talas det i svepande termer om att 'skydda barnen'”. De som använder det argumentet är Kristdemokraterna, så i den korrigerade meningen står det istället ”I debatten om sterilisering talas det i svepande termer (av Kristdemokraterna) om att 'skydda barnen'”.

Efter att jag hade arbetat igenom ungefär hälften av artiklarna på det här sättet kom jag fram till att det egentligen skulle vara bättre om jag gjorde en övergripande pro et contra-översikt i stället för att göra en för varje artikel. Då jag inte ville riskera att missa några argument så började jag om från början.

Jag gick igen genom samtliga artiklar och gjorde en ny lista med alla argument jag kunde hitta. Detta gjorde jag på samma sätt som jag beskrev tidigare, dvs. jag kopierade och klistrade in alla argumenten i ett nytt dokument. För att veta vilken artikel argumentet var hämtat från markerade jag argumenten genom att skiva en parentes med artikelns nummer efter varje argument. Därefter sorterade jag in argumenten i en pro et contra-översikt. Då listan med argument blev 16 sidor lång och flera av aktörernas argument var av samma typ började jag med att sortera upp argumenten i olika kategorier. Syftet med detta var att samla argument som var lika varandra för att senare i analysarbetet kunna se likheter mellan argumenten och aktörerna. De kategorier jag använde är följande: mänskliga rättigheter, regeringen, staten mot individen, demokrati, konservativa kristdemokraterna och kristendom, barnens bästa, medicinskt, juridiskt, ”transsexuella vill...”, definition av kön och övrigt.

Innan jag började dela in argumenten i pro- och contra-argument behövde jag identifiera spetsformuleringen, vilket jag hade lite problem med. Svårigheten låg i att hitta den rätta formuleringen. Det som var tydligt var att spetsformuleringen borde vara emot sterilisering för den större delen av argumenten talar emot sterilisering. Här utgick jag från det Naess (1992) skrivit om spetsformuleringar, nämligen att det är bättre att ha en ospecifik spetsformulering med eventuella kommentarer. Spetsformuleringen blev därför: ”Det är fel att behålla steriliseringskravet”. De kommentarer jag har till spetsformuleringen är att det syftar

på steriliseringskravet vid könsbyte, att regeringen gör fel när de beslutar att behålla steriliseringskravet och att regeringen gör fel som rättar sig efter Kristdemokraterna.

När spetsformuleringen väl var identifierad började jag bearbeta argumenten. I början höll jag kvar vid de olika kategorierna och sorterade dem var för sig. Men allt eftersom jag gjorde detta märkte jag att den indelningen inte riktigt höll. Argument av en juridisk karaktär passade till exempel inte som första gradens argument, men som en andra gradens argument till ett argument om mänskliga rättigheter osv.

När det kom till organiseringen av argumenten har jag inte organiserat mina argument på samma sätt som det är uppställt i figur 1. Där det är två spalter, en med pro-argument och en med contra- och underargument är markerade med indrag. Istället har jag använt mig av en lista med rubriker som visar om det är pro, contra eller okategoriserade argument. Underargumenten är markerade med indrag och innan argumentet står där ett P eller C för att visa om det är pro eller contra. (Se bilaga 1)

När jag höll på med sorteringen av argumenten till översikten stötte jag på ett relativt stort problem. Där fanns argument som inte passade in med spetsformuleringen men som i mina ögon är intressanta i debatten. Min lösning på problemet var att ha kvar argumenten men de fick stå för sig själva under rubriken okategoriserat. Alltså är alla argument som jag inte har kunnat kategorisera som pro eller contra spetsformuleringen samlade under den rubriken.

Resultat och analys av argumenten

Här kommer jag att presentera resultatet och analysen av mina forskningsfrågor, *vad för argument använder argumentatörerna och hur underbyggs dem?* Redan innan jag började med analysen av argumenten var det tydligt att det huvudsakligen fanns fyra kategorier som argumenten diskuterade: mänskliga rättigheter, tvång, medicin och juridik. Därför har jag valt att presentera argumenten utifrån de fyra kategorierna. Inför resultatet och analysen av argumenten vill jag bara påminna er om att spetsformuleringen är ”Det är fel att behålla steriliseringskravet”. Alla argument som är pro spetsformuleringen talar alltså mot steriliseringskravet. Detta kan vara förvirrande men det beror på att spetsformuleringen är emot steriliseringskravet och alla argument som stödjer spetsformuleringen är pro-argument.

Jag vill dessutom understryka att det finns en skillnad mellan ideologier och partiideologier. Larsson (2006) skriver att det finns minst tre ideologiska nivåer: idégivande-opinionsbildande, politiska partier/rörelser och medborgare-väljare. Ideologierna som jag baserat min teori på är av den första graden idégivande-opinionsbildande, men de politiska idéerna på den här nivån går inte att översätta direkt till partipolitik. Larsson (2006) förklarar i sin bok att även om ett parti utger sig för att vara liberalt har de ändå hämtat idéer från mer än en idégivande-opinionsbildande ideologi. Det är viktigt att även ni som läsare har detta i

åtanke här i analysen. Några av artiklarna är skrivna av politiker och även om deras parti säger sig tillhöra en viss ideologi kan man inte dra slutsatsen att den artikeln och de argumenten stämmer in med partiideologin.

Pro-argument om mänskliga rättigheter

Den argumentation som har varit störst, som det funnits mest argument kring och som de flesta aktörer deltagit i är frågan om mänskliga rättigheter. Argumenten i sig har haft lite olika inriktningar. Några menar att *det är fel att behålla steriliseringskravet*, och andra menar att *regeringen inte har någon respekt för mänskliga rättigheter*. Här är ett citat som visar hur argumenten sett ut:

P Vi menar att en regering som försvarar ett krav som det (steriliseringskravet) nu aktuella inte tar mänskliga rättigheter på allvar. A1

P I grunden handlar nämligen hela diskussionen om just detta. Om något så väldigt grundläggande som min (Transsexuellas) rätt att få kalla mig människa. A3

P Frågan om lagstiftning, som nu debatteras, är en fråga om grundläggande mänskliga rättigheter. A7

P Vi vet ju alla att det krävs en människa för att uppbära mänskliga rättigheter och att den som inga rättigheter har är, per definition, inte en människa. A3 (Bilaga 1)

Där finns ytterligare två inriktningar inom argumenten om mänskliga rättigheter.

Det ena är att *steriliseringskravet är ett brott mot mänskliga rättigheter* och det andra är *regeringen bryter mot de mänskliga rättigheterna och vår egen grundlag*. Ett exempel på den här typen av argument kan ni se i det här citatet:

P Regeringen bryter mot vår egen grundlag och FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna. (a8)

P FN:s råd för de mänskliga rättigheterna och Europarådets Kommissionär för mänskliga rättigheter, Thomas Hammarberg fastslår att det strider mot de mänskliga rättigheterna att tvångssterilisera människor. (a8)

P Tvångssteriliseringar strider också mot Europa-konventionen som ingår i grundlagen i Sverige, liksom mot vår egen regeringsform där det tydligt står att ”varje medborgare är gentemot det allmänna skyddad mot påtvingat kroppsligt ingrepp”. (a8)

P Om grundlagarna sägs också ”Inga andra lagar eller förordningar får strida mot grundlagarna”.(a8) (Bilaga 1)

De olika människorättsargumenten har underbyggts på en del olika sätt. De som argumenterar för att regeringen inte respekterar mänskliga rättigheter är de som har svagast underargument. Dels kritiserar de regeringen för att de drar ut på beslutsfattandet om en ny lag för att bibehålla stabiliteten i regeringen och dels är där upprepningar av samma argument och en svag definition av vad mänskliga rättigheter är, vilket ni kan se i det första citatet. De som istället lägger upp argumentet som ett brott mot mänskliga rättigheter börjar få mer tyngd i sin argumentation då de gör en hänvisning till EU:s råd om mänskliga rättigheter. Men det är först i argumenten om att regeringen bryter mot de mänskliga rättigheterna som de ordentliga underargumenten presenteras, vilket ni kan se i det andra citatet. Där görs specifika

hänvisningar till EU-konventionen och Sveriges grundlag. Underargumenten är alltså allt från åsikter om vad som är en mänsklig rättighet till en tydlig juridisk argumentation.

Ska man sedan analysera uppbyggnaden av människorättsargumenten vill jag börja med att hänvisa till det liberala. Larsson (2006) skriver att rätten till liv och frihet är något liberalerna ser som viktigt. Rätt till liv på samma villkor som alla andra är vad många argumenterar för när de argumenterar kring mänskliga rättigheter. Detta för in argumenten på jämlikhet vilket är grundläggande både inom liberalismen och socialismen (Larsson 2006). Men som jag nämnde i teorikapitlet finns det en skillnad mellan liberal och socialistisk jämlikhet. Skillnaden ligger i hur ideologierna uppnår jämlikhet och var i jämlikheten ligger. Liberalismen är för en liten stat (*ibid.*), ett samhälle som styrs av nödvändiga lagar (Lewin 1998). Där handlar jämlikheten om att alla ska ha samma förutsättningar i livet. Medan socialismen är för en stark stat med politisk utjämning (Larsson 2006) för att uppnå jämlikhet. Argumenten om mänskliga rättigheter förespråkar inte en stark stat utan att regeringen ska respektera de lagar vi har och rätta sig efter dem. Med detta i åtanke blir pro-argumenten om mänskliga rättigheter liberala argument. Inte bara första ordningens argument utan även argumenten av de lägre ordningarna, eftersom argumenten bygger på jämlikhet och en grundläggande lag.

Pro-argumenten baserade på mänskliga rättigheter är alltså tydligt liberala. Men vad för ideologisk tanke ligger bakom de mänskliga rättigheterna? Redan på 1200-talet började det diskuteras om mänskliga rättigheter. År 1215 i England räknade Magna Charta upp alla adelns rättigheter och menade på att även kungen var skyldig att följa lagen (manskligarättigheter.se 2012B). Innebörden av det är alltså att alla ska vara lika inför lagen. Juridisk jämlikhet är något som samtliga tre ideologier talar för. Under upplysningstiden på 1700-talet menade upplysningmännen att alla människor föds fria. Därför har alla människor också rätt till liv, frihet och egendom (*ibid.*). Den tanken är en tydligt liberal idé. Larsson skriver att rätten till just liv, frihet och egendom var något av det mest centrala då den liberala ideologin grundades (Larsson 2006). Ser man vidare till den historiska bakgrunden till de mänskliga rättigheterna ser man att det handlar om att alla människor ska ha samma grundläggande villkor till liv och frihet. Baserat på det vill jag påstå att det inte bara är argumenten om mänskliga rättigheter som är liberala utan även de mänskliga rättigheterna i sig har en liberal koppling.

Contra-argument om mänskliga rättigheter

Det finns även de argumenten som talar emot kopplingen mellan steriliseringskravet och de mänskliga rättigheterna. Dessa contra-argument har dessutom en annan konstruktion. Huvudsakligen består de av underargument (andra gradens argument) som är emot pro-argumenten. Dessa argument talar alltså inte emot spetsformuleringen, att det är fel att behålla

steriliseringskravet, utan emot argumenten som menar att steriliseringskravet är ett brott mot de mänskliga rättigheterna. Ett exempel på detta kan ni se här:

P Det strider mot grundläggande mänskliga rättigheter (att kräva sterilisering), vilket påtalats bland annat av Europarådets kommissionär för mänskliga rättigheter. (a7)

C Det är horribelt att tala om detta (steriliseringskravet) som ett övergrepp och i strid med mänskliga rättigheter.(a10)

P Genom att driva en starkt värdeladdad retorik och göra det till en fråga om kränkning av mänskliga rättigheter får man med sig praktiskt taget hela riksdagen (a10) (Bilaga 1)

Men det finns även som ett contra-argument som går direkt mot spetsformuleringen. De ser istället ut så här.

C Vad jag också skrev var att könsbyte inte är en mänsklig rättighet.(a4)

P Ingen är född till att genomgå könsbyte.(a4) (Bilaga 1)

Kring det sista citatet finns det inga fler underargument, utan A4 menar att könsbyte inte är en mänsklig rättighet för att ingen föds till att göra det och därför behövs det inte diskuteras mer. Som ni kommer att få se senare argumenterar A4 även för att steriliseringen är frivillig. Där underbygger A4 sitt argument med att något som är frivilligt inte är ett brott mot mänskliga rättigheter. Det andra contra-argumenten som ni kan se i det första citatet underbyggs på liknande sätt men har mer djup. Det argumenteras om frihetsprincipen, att en frivillig behandling inte kan ses som ett brott mot mänskliga rättigheter. Ett annat argument är att mänskliga rättigheter bör baseras på det absolut grundläggande och att könsbyte är något så pass komplext att det borde ligga utanför de mänskliga rättigheterna.

Till skillnad från pro-argumenten är contra-argumenten inte liberala. Först och främst vill jag utesluta argumentet som A4 gör i citatet, för att argumentet bygger på att steriliseringen är frivillig och att ingen är född till att byta kön. Det är ett konstaterande utifrån A4:s åsikt som jag inte ser någon möjlighet att koppla till en viss ideologi. De andra contra-argumenten är däremot baserade på traditioner. Det är den traditionella människosynen som finns inom psykiatrin och vår egen kultur. Konservatismen är den ideologi som förespråkar traditioner, en långsam utveckling (Larsson 2006) och att erfarenhet kommer i efterhand (Lewin 1998). Det är dessutom en motideologi som huvudsakligen värnar om att behålla det bestående (Larsson 2006), vilket contra-argumentationen också gör. Yogyakartapinciperna (2010) som tar upp HBT-personers mänskliga rättigheter är ny och min uppfattning är att det är detta contra-argumentet är emot. Argumenten underbyggs sedan med hänvisningar till traditioner. Så det är tydligt att det är konservativa argument.

Utöver det vill jag även understryka att pro- och contra-argumenten i den här kategorin egentligen talar om två olika saker. Pro-argumenten menar att det är ett brott mot de mänskliga rättigheterna att kräva sterilisering vid ett juridiskt könsbyte. Det centrala i den argumentationen är orden ”kräva sterilisering”. Som jag skrev tidigare har Sverige skrivit under Yogyakartapinciperna (Jonsson 2010) och där står det att det är fel att kräva sterilisering. Contra-argumenten handlar om att det inte är en mänsklig rättighet att byta kön.

Men det är inte det som pro-argumenten handlar om. Det är inte rätten att byta kön som är en mänsklig rättighet utan det är rätten att få bestämma själv om man vill vara steril eller inte som är en mänsklig rättighet (Yogyakartapinciperna 2010). Det är alltså själva steriliseringskravet som är ett brott mot de mänskliga rättigheterna.

Pro-argument om tvång

Eftersom jag redan varit inne på argumentationen om frivillighet övergår jag nu till den och jag inleder med ett citat från pro et contra-översikten:

P Ingen ska med tvång eller under tvångsliknande omständigheter utsättas för en sådan behandling (tvångssterilisering).(a12)

P Samma typ av skenbara frivillighet som det då var att låta sterilisera sig för att bli utskriven från sjukhuset är det idag att låta sterilisera sig för att få sitt kön juridiskt erkänt.(a9)

P Mellan 30- och 50-talen tvångssteriliserades 20-30 000 personer i Sverige. Många av dessa ingrepp sades vara frivilliga. (a9) (Bilaga 1)

Detta förstgradersargument underbyggs med hänvisningar till den gamla steriliseringslagen i en jämförelse om tvångsliknande förhållanden. Anknytningen till historien och den gamla steriliseringslagen är det som gör det här argumentet starkt. Det bygger på fakta och är en jämförelse mellan relativt likvärdiga förhållanden. Det finns även de som argumenterar kring relationen mellan staten och individen. Argumenten här underbyggs inte så mycket utan det är mestadels påståenden. Som till exempel att *det är fel av staten att tvinga en individ till kirurgiska ingrepp* eller att *Kristdemokraterna går emot sina egna principer när de tvingar en viss grupp till att sterilisera sig*. Det sista argumentet är direkt baserade på Kristdemokraternas vilja att behålla steriliseringskravet och skribenten kritiserar Kristdemokraterna för att de säger sig stå för ett mänskligare Sverige men är emot ett borttagande av steriliseringskravet.

Argumentationen om tvång underbyggs bland annat med hänvisningar till FN:s råd om mänskliga rättigheter, vilket ni inte kan se i det inledande citatet då det kommer senare i argumentationen. Det betyder att tvångsargumenten inte bara är egna argument riktade mot spetsformuleringen utan de är även underargument till argumenten om mänskliga rättigheter. Då pro-argumenten i kategorin mänskliga rättigheter är liberala, och argumenten om tvång fungerar som underargument till argumenten om mänskliga rättigheter kan man misstänka att även argumenten om tvång är liberala. I det inledande citatet kan ni däremot se att det argumenteras om frivillighet och de argumenten underbyggs med en historisk koppling. Eftersom där görs en koppling till historien borde man undersöka om argumenten kan vara konservativa. Jag skulle dock vilja påstå att den historiska kopplingen snarare fungerar som ett avskräckande exempel och inte som en tradition samhället borde följa. Därför är argumenten inte heller konservativa. Detta för tanken tillbaka till idén om att det är en liberal argumentation. När man läser vad Larsson (2006) skriver om liberalismen menar han att alla har rätt till frihet. Det är inte bara tanke- yttrande och handlingsfrihet som liberalismen står

för, utan även friheten och rätten att få styra över sitt eget liv. Friheten att få bestämma över sin egen kropp och det är just denna frihet som det argumenteras för i denna kategoris pro-argument.

Även de som argumenterar kring att vi har en för stor stat om staten tillåter tvångssterilisering har en tydlig liberal bakgrund. Enligt Larsson (2006) är liberalismen den ideologin som är för en liten stat och stor mänsklig frihet. Både Larsson (2006) och Lewin (1998) menar att liberalerna anser att människan själv vet vad som är bäst för henne, vilket är precis vad argumenten om en för stor stat handlar om. Argumenten mot Kristdemokraterna underbyggs med juridiska argument som syftar till att vi har för många lagar om vi har lagar som styr individens reproduktionsförmåga. Även där blir lagarna en kränkning av människans rätt till frivillighet, och därför är samtliga pro-argumenten om tvång liberala argument.

Contra-argument om tvång

När det gäller contra-argumenten i denna kategori finns där först och främst ett underargument som är mot ett av pro-argumenten. Det ser ut så här:

P Mellan 30- och 50-talen tvångssteriliserades 20-30 000 personer i Sverige. Många av dessa ingrepp sades vara frivilliga. (a9)

C Skall man slå ner på att liknande eugenetiska tankegångar lever kvar än idag, så borde fokus inte vara hittillsvarande rutiner för könsbyte, utan de eugenetiska aborterna som blir allt vanligare.(a14) (Bilaga 1)

Som ni kan se diskuteras det om eugenetik (dvs. rashygien). A14 menar att om man ska jämföra något med den steriliseringen som skedde på 1900-talet borde man se på fosterdiagnostik och inte steriliseringen av transsexuella. Visserligen är det en intressant argumentation med medicinska fakta som även Tydén (2002) diskuterar i sin bok, men det är en misstolkning om vad pro-argumentet egentligen handlar om. Pro-argumenten gör en jämförelse mellan den relativa frivilligheten som finns i dagens lag om fastställande av kön med den som fanns i den gamla steriliseringslagen, medan A14:s argument relaterar till den eugenetiska steriliseringen som skedde på 1900-talet. Båda argumenten har en poäng med sin koppling till den gamla steriliseringslagen, men det finns egentligen ingen koppling mellan argumenten eftersom de diskuterar två olika saker. Det övriga contra-argumentet i tvångskategorin ser ut enligt följande:

C Tvångssteriliseringar är avskyvärt, men det är fel att beteckna den praxis som hittills bedrivits i samband med könsbyte på så sätt, när det i själva verket i de allra flesta fall handlat om ett planerat frivilligt ingrepp i processen att med behandlande åtgärder få en person av ett kön att så mycket som möjligt efterlikna det andra. (a14)

P Med bästa vilja i världen kan man inte kalla det tvångssterilisering.(a14) (Bilaga 1)

Som ni kan se bygger contra-argumentet på att steriliseringen är frivillig. Jag skulle dock vilja påstå att det är en relativ frivillighet. Visserligen finns det inget aktivt tvång

som tvingar somliga till att sterilisera sig. Men om någon vill byta juridiskt kön, vilket är frivilligt, finns det ett krav på att personen ska vara steril, och därför är själva kravet ett tvång.

Att göra en koppling mellan det här contra-argumentet och någon specifik ideologi är svårt. Argumentet är en kombination av fakta och en åsikt. A14 anser att om en individ väljer att byta sitt juridiska kön har denna också valt att bli steril, och därför är det inte ett tvång. Visserligen förespråkar liberalerna valfrihet men om det är ett val borde inte steriliteten vara tvångsbelagd. Liberalismen står dessutom för en liten stat som bara styr med de absolut nödvändigaste lagarna (Larsson 2006, Lewin 1998). Men steriliseringskravet går starkt emot en av liberalismens mest grundläggande idéer, valfriheten, vilket gör att detta argument inte kan vara liberalt. Ser man till socialismen är den visserligen för en stark stat som ”lägger sig i” kring vad som är bäst för samhällets individer. Men socialismen står också för jämlikhet (Larsson 2006), och är det jämlikt att ha ett krav på sterilisering för dem som vill byta kön?

Om man bortser från detta specifika argument och ser övergripande på aktören som har skrivit det skulle jag vilja påstå att tanken med argumentet är konservativt. Som ni kommer att få se senare i det här kapitlet finns det argument som handlar om en könsrelativitet, vilket handlar om att könsindelningen, manligt och kvinnligt, är en social konstruktion. Det är människor som har bestämt att vi ska ha den uppdelningen och det är människor som har definierat de båda orden. I den argumentationen är det tydligt att A10/14 (samma person som skrivit båda artiklarna) är emot en relativisering av kön. Även i det medicinska contra-argumentet menar A10/14 att det är naturligt att sterilisera personer vid ett könsbyte. Jag misstänker att A10/14:s åsikter inom de andra kategorierna är en del av vad som ligger till grund för att denne ser steriliseringen som något frivilligt. Men återigen är det oerhört svårt att koppla själva argumentet till någon av ideologierna.

Contra-argument om medicin

När det gäller argumenten i den medicinska kategorin kommer jag att börja med contra-argumenten. Det beror på att de medicinska argumenten huvudsakligen består av contra-argument, och pro-argumenten består av underargument som talar mot contra-argumenten.

C På en man som vill bli kvinna tas naturligtvis testiklarna bort, vilket innebär sterilisering, och i fallet med kvinna som vill bli man är det också naturligt med sterilisering, eftersom könsbytet ju annars bara skulle bli halvt: kvinnor föder barn, inte män. (a10)

P Det är också det som den transexuelle önskar.(a10) (Bilaga 1)

Så här inleds ett av de många medicinska contra-argumenten och då den argumentationen är väldigt lång och upprepande har jag gjort en sammanfattning: ”Sterilisering vid ett könsbyte är en självklar nödvändighet”, ”det är omöjligt att i faktisk mening byta kön”, ”könsbyte är en behandling av en könsidentitetsstörning som är statligt finansierad p.g.a. att självmordsrisken

är 20 gånger högre hos transsexuella” och avslutningsvis ”forskning visar att självmordsrisken fortfarande är högre än normalt även efter behandling”.

Argumenten att det är omöjligt att i faktisk mening byta kön och att sterilisering är både självklar och nödvändig argumenterar direkt mot spetsformuleringen och underbyggs på liknande sätt. Argumentatorerna listar medicinska åtgärder, som till exempel att en individ inte blir det andra könet utan bara efterliknar det med hormoner och kirurgiska ingrepp. Ett annat är det ni kan se i citatet, att det är klart man tar bort testiklarna på en man som vill bli kvinna och att på kvinnor som vill bli män är det självklart att man steriliserar dem för de vill inte ha två kön. Argumenten kring diagnostik underbyggs med att könsbyte egentligen inte löser problemet för problemet är psykologiskt. Läser man mellan raderna på den argumentationen verkar skribenten tycka att istället för att ta bort steriliseringskravet borde man ta bort möjligheten för folk att byta kön.

De här argumenten är tydligt konservativa. Argumentationen bygger på traditioner inom medicin, psykologi och människosyn. Eftersom män, enligt en traditionell syn, inte ska föda barn och kvinnor inte ska ha testiklar är det självklart att de ska steriliseras vid ett könsbyte. Den ideologi som värnar om traditioner och det bestående är konservatismen (Larsson 2006). Det är också därför de medicinska contra-argumenten är konservativa.

Pro-argument om medicin

Som jag nämnde under föregående rubrik består pro-argumenten huvudsakligen av underargument som är emot contra-argumenten. Men det finns även ett argument som argumenterar direkt för spetsformuleringen. A5 skriver så här: ”Inte heller alla transsexuella har en önskan eller praktisk möjlighet att genomgå alla former av behandling som finns”. Argumentet underbyggs med medicinska argument som handlar om varför alla inte kan ta del av de kirurgiska och medicinska ingreppen som lagen kräver samt att för somliga är de behandlingarna som inte är kirurgiska tillräckligt. Det är alltså ett argument om transsexuellas vilja som underbyggs med medicinska skäl till varför man borde ta bort steriliseringskravet.

Detta kan man koppla till det Larsson (2006) skriver om det sociala samvetet som ligger till grund inom socialismen. Mer specifikt tänker jag på idén om att människan ska vara målet. Om människan är målet och staten vill att alla människor ska må bra och leva i ett jämlikt samhälle borde det sociala samvetet vara ett giltigt skäl till att avskaffa steriliseringskravet, vilket är vad A5 argumenterar för. Eventuellt kan man även göra en koppling till liberalismen. Att människan själv vet vad som är bäst för henne (Larsson 2006) är den första liberala idén jag då tänker på. Men den kopplingen är inte relevant i detta fallet, eftersom A5 inte argumenterar om att staten borde lämna beslutstagandet åt enskilda individer. Nyttomoralen å andra sidan kan vara relevant i det här fallet, största möjliga lycka till största möjliga antal (*ibid.*). Att ha känslan av att vara fast i fel kön mår många dåligt av, vilket framgår i de medicinska contra-argumenten (se bilaga 1). Könsbyte följer alltså

nyttomoralen. Men steriliseringen och det juridiska könsbytet påbörjas först efter att den transsexuella har påbörjat sin hormonbehandling. Det innebär att den transsexuella ser ut som det nya könet men har den gamla könsdefinitionen på sin legitimation, vilket inte stämmer överens med nyttomoralen för det skapar mer problem än nytta och lycka. A5:s argument kan därför kopplas både till socialismen och liberalismen.

Vidare har vi de medicinska argumenten som består av underargument riktade mot contra-argumenten. En liten del av den argumentationen kan ni se i det här citatet:

P A4 skriver att den könskorrigering behandlingen oundvikligen medför sterilitet. (a7)

P I snäv mening är detta sant. (a7)

C Men i dag är det möjligt att genomgå könskorrigering behandling med bibehållen möjlighet att bli förälder.(a7)

P Flera genombrott har skett när det gäller transplantationer av testiklar och livmoder.(a12) (Bilaga 1)

I den här argumentationen menar argumentatörerna att det är irrelevant att diskutera diagnoser eftersom debatten inte handlar om det, samt att det inte är nödvändigt att sterilisera de som gör ett könsbyte. Till att börja med har det skett ett genombrott inom en ny metod, nämligen att transplantera könsorgan. Man kan tillåta individer att spara sina könsceller, och det är inte ett måste att operera bort livmodern på en kvinna som vill bli man. Dessa argument bygger på att det är odemokratiskt att genom lag ta bort rätten för någon att bli förälder. Det är även odemokratiskt att exkludera en specifik grupp människor från att använda en ny medicinsk teknik.

Att göra en ideologisk koppling till de här argumenten är inte enkelt. Samtliga ideologier är för demokrati och jämlikhet i juridisk och politisk mening, vilket är vad dessa argument argumenterar för. Däremot kan man utesluta att argumenten är konservativa för de förespråkar det nya, inte att man ska bevara det gamla. De har även en öppnare syn på definitionen av kön. Man kan säga att de tydligt är emot det konservativa, och för ett jämlikt behandlande av människor. Men jämlikheten så som de uttrycker det går inte att definiera som liberal eller socialistisk.

Pro-argument om juridik.

Den sista kategorin med argument är de juridiska argumenten. Där argumenterar skribenterna om att kraven för transsexuella har varierat sedan lagen tillkom och att det är skillnad på juridiskt och faktiskt kön, vilket ser ut så här:

P att byta juridiskt kön innebär att ändra i folkbokföringen från man till kvinna eller från kvinna till man och att ändra näst sista siffran i personnumret från udda till jämn eller tvärtom(a8)

Ser man till dessa argument så underbyggs de med fakta om hur kraven på transsexuella sett ut tidigare, hur de ser ut idag, och om det som är baserat på dagens medicinska utveckling inte borde ändras igen.

Den argumentationen liknar pro-argumenten inom den medicinska kategorin. Argumentatorerna diskuterar jämlikhet och en samhällelig utveckling. Argumenten i sig får sin tyngd i den historiska aspekten och hänvisningen till de nya medicinska utvecklingarna. Argumentet om jämlikhet har samma otydlighet som det jag diskuterade nyss. Det är omöjligt att se om det är liberalt, socialistiskt eller något annat. Den medicinska utvecklingen med hänvisning till tidigare historisk utveckling får mig dock att tänka på det konservativa. Men argumentatören förespråkar en långsam förändring och inte att man ska bevara det bestående. Ser man till vad Larsson (2006) skriver om ideologernas syn på samhällsutveckling förespråkar alla tre ideologerna en långsam utveckling. Även här går det bara att utesluta det konservativa.

Ser vi till den andra typen av argument, att juridiskt kön borde vara något eget, trycker den argumentationen på orden *juridiskt kön*. Det är lagstiftare som har bestämt att man måste göra en könskorrigering för att få byta juridiskt kön. Men de båda borde vara oberoende av varandra, som det är i USA. Där är även argument om att kön är socialt konstruerade, vilket innebär att det är människor som har bestämt vad som definieras som ett kvinnligt respektive manligt kön. Det finns också flera medicinska tillstånd där en individ inte faller inom de typiska könskategorierna man eller kvinna.

Baserat på nyttomoralen och idén om att människan vet bäst själv skulle jag säga att pro-argumenten är liberala. Största möjliga lycka till största möjliga antal (Larsson 2006). Om en individ är född till man men anser sig vara en kvinna borde han kunna ändra sitt juridiska kön, klä sig som en kvinna och sen ta hand om den medicinska delen i förändringen. Man kan också använda nyttomoralen till att det blir problematiskt för en individ om den ser ut som en kvinna men legitimationen säger att den är en man. Enligt nyttomoralen borde man kunna ändra sitt juridiska kön oberoende av hur långt man kommit med den medicinska delen, och därför är argumentet är liberalt.

Contra-argument om juridik

Det starkaste contra-argument i den juridiska delen av debatten är att steriliseringsfrågan inte handlar om könsrelativism, och om den hade gjort det skulle antagligen fler än Kristdemokraterna vara emot det. Som ni säkert förstår bygger contra-argumenten på att man

ska bevara de traditionella könsrollerna eftersom det inte finns någon anledning att ändra dem.

Contra-argumenten är konservativa. Ser man till traditionen har könsuppdelningen alltid varit man eller kvinna och så är det inom samtliga konservativa traditioner: de historiska, nationella och religiösa (Larsson 2006). Viljan att bevara de traditionella könsrollerna är tydligt konservativ.

Artiklarna som helhet

Ser man till de enskilda argumenten kan man dra slutsatsen att pro-argumenten i regel är liberala medan contra-argumenten är konservativa. Det finns alltså inget argument som är tydligt socialistiskt, men det finns ett par som går att koppla till både liberalismen och socialismen. För att få en något djupare insikt i argumentationen har jag dessutom tittat på artiklarna i helhet, vilket jag har gjort för att en argumentation inte bara består av argumenten utan även hur de används. För att förstå sig på den här debatten är det därför relevant att granska hur argumenten har kombinerats i de olika artiklarna.

Börjar man med A1:s artikel så handlar den om mänskliga rättigheter. A1 menar att det är odemokratiskt att ha en regering som tvingar individer till sterilisering och omöjliggör det för en bestämd kategori människor att bli föräldrar. Det står även att regeringspartierna går emot sina egna löften om att avskaffa steriliseringen och A1 uppmanar Sverige till att avveckla steriliseringskravet. A1:s artikel handlar med andra ord mycket om mänskliga rättigheter och frihet. Den uppmanar dessutom folk till att tänka själva och fatta egna beslut. Det är tydligt att den här artikeln har en liberal koppling, eftersom Larsson (2006) skriver att frihet är något väldigt centralt hos liberalismen. Han skriver dessutom att människor vet bäst själv vad som är bäst för dem. A1:s uppmaning om att tänka själv tyder på att även A1 anser att människor själva vet vad som är bäst för dem.

A2 å andra sidan bygger sin argumentation genom att diskutera ett korrekt konservativt handlande. Detta baseras på att Kristdemokraterna anses vara konservativa men A2 menar att ett konservativt tänkande i frågan om steriliseringskravet hade sett annorlunda ut. T.ex. skriver A2 att den konservativa reaktionen borde vara att lita på människors moral och därför inte via lag kräva sterilisering, samt att om transsexuella skulle vara dåliga föräldrar hade de heller inte valt att skaffat barn. Eftersom A2 diskuterar hur denna anser att ett konservativt tänkande borde vara skulle man kunna få en idé om att artikeln har en konservativ koppling. Jag anser dock att den inte har det, ser man till det Larsson (2006) och Lewin (1998) skriver om konservatismen har den ideologin en relativt låg syn på människor. Människan är enligt konservatismen både god, ond och ofullkomlig samt i behov av fasta normer för att kunna leva ett bra liv (Larsson 2006). A2 argumenterar istället för att man ska lita på människors instinkt vilket är en mer liberal tanke. I artikeln ser man dessutom att A2 är för en liten stat som styr med lagar över det absolut nödvändigaste, vilket är en liberal tanke.

A3 å andra sidan är svårare att koppla till någon av ideologierna. Visserligen presenterar sig skribenten som ”HBT-liberal” men artikeln bygger huvudsakligen på kritik mot ett konservativt tänkande. Därför kan man med enkelhet dra slutsatsen att A3s argument inte är av det konservativa slaget, men det framgår inte heller om A3 är liberal eller socialistisk.

Som ni kanske har lagt märke till i presentationen av argumenten är det bara 2 personer representerade bland contra-argumenten och A4 är en av dem. A4 ser inte steriliseringen som något problem utan som något nödvändigt ont. Denne skribent menar dessutom att sterilitet är naturligt när någon genomgår en könskorrigering samt att transexuella vill bli sterila. Argumenten bygger på medicinska argument, traditioner och historia. Därför har dessa argument en tydlig konservativ koppling då den ideologin baseras på traditioner.

A5 är en av de mer svårkategoriserade artiklarna. Denna artikel handlar om att synen och lagarna som rör transsexuella har ändrats med tiden och att samhället borde låta denna förändring fortsätta. Det är ingen konservativ artikel eftersom den förespråkar det nya istället för ett bevarande av traditioner. Frågan är dock på vilka grunder skulle det vara socialistiskt är målet med den ideologin att uppnå jämlikhet (Larsson 2006). Att kräva att somliga steriliserar sig för att få vara den de anser sig vara låter inte speciellt jämlikt, utan jämlikhet hade varit att inte kräva sterilisering för någon. Samtidigt står liberalismen för människors rätt till att styra sitt eget liv och att alla ska ha samma förutsättningar (Larsson 2006). Bakgrunden till den här artikeln kan därför lika gärna vara socialistisk som liberal.

Det A6 skriver om är kritik mot de partier som säger sig vara liberala, det vill säga regeringspartierna. A6 kritiserar även det konservativa Kristdemokraterna och menar att det inte finns något i bibeln som säger att det är fel eller dåligt att byta kön. Denne skribent presenterar sig som socialdemokrat och man kan därför tänka sig att argumentationen ska vara åt det socialistiska hållet. Argumentationen bygger dock på att vi har en för stor stat om vi har en stat som steriliserar folk och att människor har rätt att få styra över sina egna liv. A6:s argumentation är därför mer liberal än socialistisk.

Nästa artikel, A7, är intressant eftersom den huvudsakligen bygger på kritik mot A4. A7 anser att A4 är oerhört konservativ som går emot de mänskliga rättigheterna. Argumentationen i den här artikeln underbyggs med hänvisningar till nya medicinska framsteg. Det som artikeln huvudsakligen handlar om är att det ska vara jämlikt för alla. Då jämlikheten är det absolut viktigaste i artikeln och målet med argumentationen är jämlikhet vill jag göra en socialistisk koppling till A7. Larsson (2006) skriver att det är just jämlikhet som är själva målet med socialismen och medlet till att uppnå det är staten, vilket är vad A7 argumenterar för.

Det A8 diskuterar är var det egentliga problemet ligger när det gäller beslutsfattandet om en eventuell ny lag. Problemet, så som A8 ser det, är att vi har en regering

som består av både liberala och konservativa partier, vilket i sin tur leder till konflikter. A8 är dessutom en av de som argumenterar för att man ska särskilja på juridiskt och faktiskt kön. Denna artikel är en aning svårdefinierad. A8 argumenterar för människors rätt till självbestämmande och att människor själva vet vad som är bäst för dem. Baserat på detta skulle man kunna göra en liberal koppling. Men A8 argumenterar även för jämställdhet. Både den liberala typen där alla ska ha samma förutsättningar och den socialistiska som handlar om att upp nå ett jämlikt samhälle (Larsson 2006). Därför skulle jag säga att A8 är en mix av det liberala och det socialistiska.

Även A9 skriver om könsrelativism och är kritisk mot det som A4 och A10/14 skriver (A10/14 har även skrivit på andra sidor än Newsmill). A9 understryker dessutom att detta är en debatt om juridik. Artikeln underbyggs med mycket fakta, både historiska hänvisningar till den gamla steriliseringslagen och medicinska diagnoser/behandlinger. Men det är svårt att göra någon ideologisk koppling för argumentationen underbyggs av fakta som beskriver varför det är dåligt att ha ett steriliseringskrav. Det enda som är tydligt i den här artikeln är att A9 är för ett avvecklande av steriliseringskravet.

A10 argumenterar för återhållsamhet i frågan om det nya lagförslaget och är tydligt emot den könsrelativism som somliga av de andra aktörerna argumenterar för. A10 skriver dessutom att steriliseringen är frivillig och dess syfte är att hjälpa individer med en könsidentitetsstörning. Argumentationen i den här artikeln är konservativ. A10 förespråkar en långsam förändring och menar på att man måste tänka över vad man vill förändra noggrant innan man gör någon lagändring. Det faktum att A10 dessutom är emot könsrelativismen och förespråkar ett bevarande av den nuvarande könsindelningen dvs. manligt och kvinnligt, tyder dessutom på att A10 kan kopplas till konservatismen. Larsson (2006) skriver att konservatismen förespråkar en långsam förändring, värnar om det bestående och ser traditioner som något viktigt.

Nästa artikel, A11, argumenterar för människors rätt att styra över sina egna liv utan intrång från staten. Denna argumentation är dessutom kritisk mot Kristdemokraterna. A11 anser att det är fel av Kristdemokraterna att försvara steriliseringskravet och att Kristdemokraterna pratar om steriliseringen som ett val, men det är inget val om det är ett juridiskt krav. Eftersom A11 trycker på vikten av valfrihet, rätten att styra över sitt eget liv och att staten inte ska styra allt för mycket över folk, är det tydligt att detta är en liberal argumentation då människans valfrihet och individualitet centralt inom liberalismen (Larsson 2006).

A12 skriver om de nya medicinska framstegen som finns och menar på att även transsexuella ska ha rätt till dem. Denne skribent är dessutom väldigt kritisk mot A10 och ifrågasätter om A10 argumenterar utifrån sin roll som psykiatriker eller som kristen. Det mest centrala i den här artikeln är jämlikhet. I ett demokratiskt samhälle ska alla behandlas lika och

de styrande makterna ska sträva efter ett jämlikt samhälle. Debatten är tydligt socialistisk eftersom det är socialismens mål att uppnå ett jämlikt samhälle (Larsson 2006).

Det är odemokratiskt att regeringen rättar sig efter Kristdemokraternas vilja, skriver A13. Denne skribent underbygger dessutom sin argumentation med hänvisningar till den gamla steriliseringslagen och argumenterar för könsrelativismen. A13 skriver mycket om jämlikhet och representativ demokrati, vilket både liberalismen och socialismen står för (Larsson 2006). Men A13:s argumentation går även att härleda till det sociala samvetet, att människan ska vara målet (*ibid.*). Därför skulle jag vilja påstå att den här argumentationen är något mer socialistisk än liberal.

Avslutningsvis har vi A14 som skriver om att dagens sterilisering inte är tvångssterilisering och att transsexuella helt enkelt får välja om de vill ha barn eller byta kön. A14 tar dessutom upp det faktum att transsexualitet är en psykisk störning och att könsambivalensen som finns innan ett könsbyte kan finnas kvar även efter. Denna artikel är lika bakåtsträvande som A10, vilket inte är konstigt då det är samma person som skrivit artiklarna. Jag uppfattar dessutom den här artikeln som en respons på den kritik A12 gav A10/14. Egentligen är den här artikeln bara en fortsättning på A10 och därför är även denna konservativ.

Slutdiskussion.

Som ni har kunnat se i resultat- och analysdelen blev de ideologiska kopplingarna olika beroende på hur man granskade argumentationen. När jag tog argumenten ur sitt sammanhang och listade dem i en pro et contra-översikt blev resultaten tydliga. Pro-argumenten var huvudsakligen liberala och contra-argumenten var konservativa. När man däremot granskade argumenten i sitt sammanhang blev resultaten annorlunda. Där blev det en något jämnare spridning över de tre ideologierna, men även kombinationer av liberalism och socialism. Det fanns även artiklar som var svårdefinierade. Antagligen beror det på att man ser argumenten annorlunda om man granskar de i ett sammanhang. Meningarna runt omkring som inte är argument eller underargument spelar in på hur man uppfattar själva argumenten. De misstolkningar jag kunde se när jag granskade argumenten från pro et contra-listan lade jag inte ens märke till när jag såg artiklarna i sin helhet.

Argumenten har huvudsakligen handlat om fyra saker, mänskliga rättigheter, tvång, medicinska åtgärder och juridik. Argumenten har underbyggts på olika sätt beroende på vilken kategori de tillhört. Argumenten om mänskliga rättigheter har underbyggts med åsikter som gått att koppla till ideologierna och laghänvisningar. Inom tvångsargumenten har det hänvisats till Sveriges gamla steriliseringslagar och ideologiska synsätt. De medicinska argumenten har underbyggts med väldigt mycket fakta och traditioner. Motargumenten här har varit att man måste ha nya medicinska åtgärder i åtanke och att du inte kan exkludera en

hel grupp människor från att ta del av dem. Även här har argumenten kunnat härledas åt det liberala eller konservativa hållet. Inom juridiken har det argumenterats om att särskilja på juridiskt och faktiskt kön och en relativisering av könet, vilket är en liberal åsikt med konservativ kritik om att man ska bevara de två könskategorierna som vi har.

En intressant sak är hur debatten ser ut idag. Som jag nämnde i urvalskapitlet har Kristdemokraterna ändrat åsikt och går med på ett avskaffande av steriliseringskravet. Men de förespråkar fortfarande en försiktighetsprincip som de kopplar till barnets bästa. Regeringen har dessutom skjutit upp beslutsfattandet till nästa år. Därför kan mycket fortfarande hända innan det blir någon lagändring.

Avslutningsvis vill jag yttra min egen åsikt i steriliseringskravsfrågan. Jag anser att med den medicinska utvecklingen vi har uppnått idag, som att man med hjälp av provrörsbefruktning och allt som hör till det kan hjälpa folk att bli föräldrar. Tillsammans med de medicinska framsteg som sker på området är det ur mitt perspektiv orealistiskt att kräva sterilitet för den som genomgår ett könsbyte. Förutom framstegen inom transplantationer av testiklar och livmödrar som nämns i debatten har jag läst att det forskas inom konstgjord befruktning (Illustrerad vetenskap 2011). Forskningen där går ut på att individer av samma kön eller singlar ska kunna få biologiska barn. Jag håller alltså med dem som ser det som odemokratiskt att exkludera en hel grupp från att ta del av medicinska framsteg. Dessutom har Sverige skrivit under Yogyakartaprinciperna och borde därför rätta sig efter dem.

Referenser

Alm, Erika (2006). "Ett emballage för inälvor och emotioner": föreställningar om kroppen i statliga utredningar från 1960- & 1970-talen. Diss. Göteborg: Göteborgs universitet, 2006

Alskog, Johanna (2010). "Myndighet vill stoppa tvångssterilisering" *Riksdags & Departement* nr 34 s. 7

Bergström, Göran & Boréus, Kristina (2000). *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig textanalys*. Lund: Studentlitteratur

Bryman, Alan (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. 2., [rev.] uppl. Malmö: Liber

Claeys, Vicky, Westeson, Johanna & Ljungros, Kristina (2012). "Solklart brott mot mänskliga rättigheter". (elektronisk) *Svenska dagbladets hemsida* <http://www.svd.se/opinion/brannpunkt/steriliseringskrav-brott-mot-manskliga-rattigheter_6790359.svd> (2012-06-04)

Gohen-Kettenis, P. T. & Gooren L. J. G. (1990). "Transsexualism: A review of etiology, diagnosis, and treatment" *Journal of psychosomatic research* volym 46, nummer 4, s. 315-333.

Hägglund, Göran, Larsson, Maria & Lega, David (2012). "Dags att avskaffa kravet på sterilisering vid könsbyte" (elektronisk) *Dagens Nyheter's hemsida* <<http://www.dn.se/debatt/dags-att-avskaffa-kravet-pa-sterilisering-vid-konsbyte>> (2012-05-14)

Idling, Lillemor & Nilsson, Johan (2012-01-12). *Sterilisering kvar vid könsbyte*. Tidningarnas Telegrambyrå (elektronisk) <<http://ret-web05.int.retriever.no.ludwig.lub.lu.se/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=05080620120112AA04576B81BCAA9F0A569456DAB4F546&serviceId=2>> (2012-04-18)

Illustrerad vetenskap (2011). "Far är kvinna mor är man" *Illustrerad vetenskap* nr 24 s. 24-29

Jonsson, Lars (2010). *Enklare byta juridiskt kön*. (elektronisk) <<http://www.rfsl.se/?p=4257&aid=11928>> 2012-06-04

Lagen.nu 1972:119 *Lag om fastställande av könstillhörighet i vissa fall* (elektronisk) <<https://lagen.nu/1972:119>> (2012-04-18)

Larsson, Reidar (2006). *Politiska ideologier i vår tid*. 7. [utök. och rev.] uppl. Lund: Studentlitteratur

Lewin, Leif (1998). *Upptäckten av framtiden: en lärobok i politisk idéhistoria*. 2. omarb. uppl. Stockholm: Norstedts juridik

Manskligarattigheter.se (2012A). *Lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck*. (elektronisk)
<http://www.manskligarattigheter.gov.se/extra/pod/?id=27&module_instance=3&action=pod_show&navid=1&subnavid=27&subnavinstance=3> (2012-03-29)

Manskligarattigheter.se (2012B). *De mänskliga rättigheternas historia*. (elektronisk)
<http://www.manskligarattigheter.gov.se/extra/pod/?id=99&module_instance=3&action=pod_show&navid=1&subnavid=99&subnavinstance=3> (2012-06-07)

Motion 2007/08:So295 *Transpersoners rättigheter* (elektronisk)
<http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Forslag/Motioner/Transpersoners-rattigheter_GV02So295/> (2012-03-28)

Motion 2011/12:So335 *Rättsliga villkor för fastställelse av könstillhörighet samt vård och stöd* (elektronisk) <http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Forslag/Motioner/Rattsliga-villkor-for-faststal_GZ02So335/?text=true> (2012-03-08)

Næss, Arne (1992[1961]). *Empirisk semantik*. 1. uppl. Solna: Almqvist & Wiksel

Newsmill (2012). "Om Newsmill" (elektronisk) *Newsmills hemsida*
<<http://www.newsmill.se/node/630>> (2012-04-10)

Regeringens skrivelse 2007/07:109 *Mänskliga rättigheter i svensk utrikespolitik*. (elektronisk)
<<http://www.regeringen.se/content/1/c6/10/10/55/f4addb6e.pdf>> (2012-06-04)

Roen, Katrina (2002). "'Either/Or' and 'Both/Neither': Discursive tensions in transgender politics" *Chicago Journals* volym 27, nr 2

Shon, M. H. H. & Exner K. (2008). "Genital reassignment surgery for transsexual people" *Sexologies* volym 17, nr 4, s. 283-290.

Tydén, Mattias (2002). *Från politik till praktik: de svenska steriliseringslagarna 1935-1975*. Diss. Stockholm : Univ., 2002

Wedberg, Anders (1992[1961]). "Förord". I Næss, Arne. *Empirisk semantik*. 1. uppl. Solna: Almqvist & Wiksel

Yogyakartapriciperna (2010). *Principen om tillämpning av det internationella skyddet av det mänskliga rättigheterna vad gäller sexuell läggning och könsidentitet*. (elektronisk)

<http://www.manskligarattigheter.gov.se/dynamaster/file_archive/100809/f9d939f1026700dd443851721cdc9cb8/Yogyakartapriciperna.pdfZ> (2012-03-29)

Bilaga 1: Pro et contra-översikt

Denna bilaga är pro et contra-översikten jag gjorde inför argumentationsanalysen. Hur jag gått till väga för att göra den är redovisat i metodkapitlet. Argumenten är inte sorterade i kategorier i den här översikten. Men alla pro, contra och okategoriserade argument är samlade under egna rubriker i den nämnda ordningen. Argument av de lägre nivåerna är markerade med indrag. Samtliga argument är markerade med P för pro och C för contra. De argument som står utan indrag är argument av första graden. De argumenterar pro/contra spetsformuleringen. Undantaget är de okategoriserade argumenten där första gradens argument inte har några markeringar. Det beror på att de är okategoriserade. Parenteserna som finns i vissa meningar är mina preciseringar. Efter vart argument finns det en parentes som visar från vilken artikel argumentet kommer ifrån.

Spetsformulering: Det är fel att behålla steriliseringskravet vid könsbyte

Pro

P Idag finns inga rationella argument för tvångssterilisering.(a13)

P Lagen förnekar alltså transsexuella som vill byta könstillhörighet rätten att bli biologisk förälder.(a11)

P Ett val att i alla juridiska sammanhang ses som det kön man inte är, eller att genomgå ett kirurgiskt ingrep och bli steril. (a11) Kon.

P Vill man under nuvarande lag behålla möjligheten att föda barn avstår man från att definiera om sitt juridiska kön, så enkelt är det.(a14) Kon.

C A4 menar att det är orimligt som transsexuell att vilja något sådant (bli förälder), eftersom det strider mot den nya könsidentiteten. (a7)

C Men om man som transsexuell vill bli förälder är det en legitim önskan.(a7)

P Inte heller alla transsexuella har en önskan eller praktisk möjlighet att genomgå alla former av behandling som finns (a5)

P Ökad risk för cancer och blodproppar till följd av hormonell medicinering i kombination med ärftligt ökad risk tvingar en del att avstå helt från medicinsk behandling.(a5)

P Att inte tåla narkos kan vara en annan anledning att inte lägga sig under kniven. (a5)

P Hormoner som förbättrar ens utseende åt det feminina hållet brukar vara det mest efterfrågade.(a5)

P Hjälp med rösten genom logoped, att få en kvinnlig kroppsform med bröst och höfter samt att lära sig sminka sig och att hitta rätt sorts kläder är alla viktiga faktorer för att ”passera” som kvinna i vardagen bland kolleger och nya bekantskaper.(a5)

P Regeringens oförmåga att avskaffa tvångssteriliseringarna visar att den är beredd att kohandla om mänskliga rättigheter för att bevara regeringsstabiliteten.(A8)

P Med dagens överenskommelse om att tills vidare behålla tvångssteriliseringar för de som vill byta juridiskt kön visar regeringen tydligt att de sätter regeringsstabiliteten före respekten för mänskliga rättigheter.(a1)

P För att rädda Kristdemokraterna kvar som Alliansparti, riksdagsparti eller som parti överhuvudtaget efter de enorma strider som skakat partiet internt under längre tid.(a3)

P För att se till att skämtsamme vännen och kollegan Göran Hägglund får fortsätta vända människors liv upp och ned ännu en tid har man valt att återigen värna rätten att genomföra sina blodsriter vid altaret tillägnat politikens lynniga gudar.(a3)

P Vi menar att en regering som försvarar ett krav som det (steriliseringsskravet) nu aktuella inte tar mänskliga rättigheter på allvar(a1)

P I grunden handlar nämligen hela diskussionen om just detta. Om något så väldigt grundläggande som min (Transsexuellas) rätt att få kalla mig (sig) människa.(a3)

P Min (transsexuellas) rätt att få vara en individ med ett människovärde. (a3)

P Min (Transsexuellas) rätt att få ta del av samma grundläggande mänskliga fri- och rättigheter som du. (a3)

P Min (Transsexuellas) rätt till juridiskt skydd och min rätt att slippa utsättas för övergrepp, hot, våld, utanförskap och social utslagning. (a3)

P Min (Transsexuellas) rätt att få vara en bland alla andra. (a3)

P Min (Transsexuellas) rätt att slippa ha moraliskt indignerade och tämligen perversifierade statsråds fingrar fumlandes i min kropp och i mitt underliv med skalpeller, nål och tråd. (a3)

P Frågan om lagstiftning, som nu debatteras, är en fråga om grundläggande mänskliga rättigheter. (a7)

P Jag upplever att man(regeringen har) kohandlat bort mina rättigheter och möjligheter till ett liv som medborgare ännu en gång (när man behåller steriliseringskravet).(a3)

P Vi vet ju alla att det krävs en människa för att uppbära mänskliga rättigheter.(a3) Och att den som inga rättigheter har är, per definition, inte en människa.(a3)

P Thomas Hammarberg har ett antal gånger påtalat för Sverige, att det som sker idag (steriliseringen vid könsbyte) är ett brott mot de mänskliga rättigheterna. (a12)

P Det strider mot grundläggande mänskliga rättigheter (att kräva sterilisering), vilket påtalats bland annat av Europarådets kommissionär för mänskliga rättigheter. (a7)

C Det är horribelt att tala om detta (steriliseringskravet) som ett övergrepp och i strid med mänskliga rättigheter.(a10)

P Genom att driva en starkt värdeladdad retorik och göra det till en fråga om kränkning av mänskliga rättigheter får man med sig praktiskt taget hela riksdagen. (a10)

P Få vill säga emot, för ingen vill riskera att framstå som diskriminerare av minoriteter.(a10)

P FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna från 1948 erkänner det ”inneboende värdet hos alla som tillhör människosläktet och av deras lika och obestridliga rättigheter är grundvalen för frihet, rättvisa och fred i världen”. (a13)

P Detta inneboende värde försvinner inte för att en person genomgår en könskorrigering.(a13)

P Byter du juridiskt kön, eller genomgår olika förändrande operationer, så är du ändå samma person och har kvar samma människovärde.(a14)

C Mänskliga rättigheter måste grunda sig på basala mänskliga grunder och könet som psykologisk upplevelse är bara en del i det komplexa mönstret där biologin också är en tung del.(a14)

P De mänskliga rättigheterna är en bas för vårt samhälle som måste få vara ett stabilt fundament som det råder konsensus kring. (a14)

P De har vuxit fram i vår kultur som ett resultat av en hög värdering av människan, människolivet och människovärdet. (a14)

P Parallellt med detta har funnits en människosyn som går ut på varje persons ansvar för sina handlingar, samtidigt som människans bristfällighet och felbarhet erkänns och därmed behovet av förlåtelse och upprättelse.(a14)

C I den moderna diskussionen om mänskliga rättigheter finns en slagsida där rättigheter tenderar att överbetonas på bekostnad av ansvaret, vilket till sist blir kontraproduktivt och hotar att urholka begreppet.(a14)

P Regeringen bryter mot vår egen grundlag och FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna. (a8)

P FN:s råd för de mänskliga rättigheterna och Europarådets Kommissionär för mänskliga rättigheter, Thomas Hammarberg fastslår att det strider mot de mänskliga rättigheterna att tvångssterilisera människor. (a8)

P Tvångssteriliseringar strider också mot Europa-konventionen som ingår i grundlagen i Sverige, liksom mot vår egen regeringsform där det tydligt står att ”varje medborgare är gentemot det allmänna skyddad mot påtvingat kroppsligt ingrepp”. (a8)

P Om grundlagarna sägs också ”Inga andra lagar eller förordningar får strida mot grundlagarna”.(a8)

P Detta innebär att vi har en lag i Sverige ”Fastställande av könstillhörighet i vissa fall” som förmodligen strider mot vår grundlag.(a8)

P Ingen ska med tvång eller under tvångsliknande omständigheter utsättas för en sådan behandling (tvångssterilisering).(a12)

P Samma typ av skenbara frivillighet som det då var att låta sterilisera sig för att bli utskriven från sjukhuset är det idag att låta sterilisera sig för att få sitt kön juridiskt erkänt.(a9)

P Mellan 30- och 50-talen tvångssteriliserades 20-30 000 personer i Sverige. Många av dessa ingrepp sades vara frivilliga. (a9)

C Skall man slå ner på att liknande eugenetiska tankegångar lever kvar än idag, så borde fokus inte vara hittillsvarande rutiner för könsbyte, utan de eugenetiska aborterna som blir allt vanligare.(a14)

P Fosterdiagnostik och efterföljande abort gör att snart föds inte längre några barn med Downs syndrom(a14)

P Vi har också de selektiva könsaborterna där flickfoster väljs bort, vilket är en stor sak i Kina och Indien, men förekommer även i Sverige. (a14)

P Det är inte i överensstämmelse med konventionen om de mänskliga rättigheterna från Förenta Nationerna, Yogyakartaprinciperna och med svensk lag. (a12)

P Både Europarådets ministerkommitté och Socialstyrelsen har kommit fram till att den svenska lagen om tvångssterilisering bör ändras så att de som vill ändra sitt juridiska kön inte måste steriliseras.(a13)

P Den borgerliga regeringen med Fredrik Reinfeldt i spetsen har visat sig vara oförmågen att lägga fram ett lagförslag som garanterar att människor slipper bli utsatta för statlig tvångssterilisering.(a6)

P Övriga regeringspartier låter den konservativa falangen i KD diktera villkoren.(a1)

P Beslutet är ett resultat av att övriga regeringspartier låter den konservativa falangen i Kristdemokraterna diktera villkoren för den förda politiken.(a1)

P Delar av Regeringen önskar inordna medborgarna i förutbestämda kategorier, så att ingen ska behöva möta människor som kan riskera att förvirra tankarna. (a8)

P Precis som på 30-talet då ”tattare” och ”sinnesslöa” inte skulle degenerera den Svenska folkstammen, vill regeringen nu fortsätta att tvångssterilisera en kategori människor som enligt Folkhälsoinstitutets undersökning ”HBT och hälsa” har mycket sämre hälsa än den övriga befolkningen.(a8)

P I ett borgerligt samhälle bör utgångspunkten istället vara att vuxna människor har rätt att fatta beslut om sitt eget liv. (a2)

P Det handlar helt enkelt om att ta bort statens möjlighet att tvinga individer att genomgå kirurgiska ingrepp de inte önskar. (a1)

P Annars blir staten större än det civila samhället, där människorna underkastas lagar stiftade av tillfälliga majoriteter.(a2)

P Vare sig Kristdemokraterna har rätt eller fel så är det upp till individen, inte staten, att välja om han eller hon vill behålla sin reproduktionsförmåga eller inte.(a6)

P Att vara steril eller inte ska vara individens eget val och den stat som tar det valet ifrån individen har gått för långt.(a6)

P Folk kan ha olika åsikter men en stat som kan tvångssterilisera vissa människor är en alltför stor stat(a6)

P Vi har för många lagar och regler i samhället om vi har lagar som reglerar människans reproduktion.(a6)

P (För) om Kristdemokraterna verkligen vill ställa upp för allas mänskliga rättigheter bör man inse att ingen, inte lagstiftarna och ej heller någon myndighet, har rätt att tvinga en medmänniska att sterilisera sig enbart för att man vill byta könstillhörighet.(a11)

P Dessa reaktionära åsikter om att människor som byter kön ska steriliseras hör hemma hos ett parti(KD) som lovar folk ”ett mänskligare Sverige” och att politiker inte ska tränga sig in i människors privatliv, men när det kommer till kritan så kan de inte leva med att folk som byter kön behåller sin reproduktionsförmåga.(a6)

P Den konservativa reflexen bör vara att lita på människans inre moral.
(a2)

P Mitt parti (kd) brukar tala varmt om ett mänskligare Sverige, där myndigheter och politiker inte skall lägga sig i hur enskilda och familjer väljer att leva sina liv. (a11)

C Men friheten för människor att bestämma själva måste också gälla den egna könstillhörigheten.(a11)

C Istället för att värna sina egna kärnvärden - egenmakten - gömmer sig Kristdemokraterna nu bakom politiskt definierade frågeställningar i syfte att behålla lagen. (a2)

P Bara för att det finns ett parti i Sverige som tycker att kärnfamiljen är viktig och att heterosexuella människor är bättre föräldrar än homosexuella föräldrar så betyder det inte att man får trampa på individens mänskliga rättigheter och tvångssterilisera henne. (a6)

P Enligt Kristdemokraterna beror beskedet på att frågan är juridiskt komplicerad och därför måste utredas ytterligare. (a2)

P Kristdemokraterna är i minoritet och den borgerliga regeringen måste ha ett samvete.(A6)

P Det är orimligt och ovärdigt en sekulär stat att en religiös människosyn ska kunna begränsa människors personliga livsval och med tvång kunna göra människor barnlösa.(a13)

C Jag förespråkar ett sekulärt samhälle, vilket inte är detsamma som ett religionsfritt samhälle.(a14)

P Människor med olika bakgrund kan på olika sätt positivt bidra till samhällslivet och den offentliga diskussionen. (a14)

P Vi har alla våra olika värderingar, vi utgår ifrån olika metafysiska grundantaganden i livet, oberoende om vi tror på Gud, är ateister eller att tron på vetenskapen är den enda tro vi omfattar.(A14)

P Det är inte som en del tycks tro, att om man är kristen så utgår man från argument som är bortom förnuftet. (a14)

P Katolsk sociallära utgår från människan och förnuftet och tillämpar grundvärderingar som är allmänmänskliga: Rätten till liv, frihet och autonomi, alla människors lika värde etc.(a14)

P Det innebär att varje enskild person betraktas som en okränkbar individ med anspråk på autonomi, självbestämmanderätt etc. (a14)

P Människans autonomi kan vara försvagad i olika situationer, men människovärdet kan inte förloras, det är knutet till att du är en person som inte förändras genom olika yttre manipulationer. (a14)

P Det är också viktigt att komma ihåg att trots att regeringen pratar om att frågan om tvångssterilisering vid könsbyte är juridiskt komplicerat och borde utredas vidare så finns det ingen som helst rationell grund för att man ska sterilisera människor som byter kön. (a6)

P Det här är en debatt om juridik, om vilka juridiska krav vi ska ställa på personer som vill ändra sitt M i passet till ett F eller vice versa.(a9)

P Att kräva avsaknad av all fortplantningsförmåga för att kunna ändra en persons juridiska kön är ett oacceptabelt intrång, som inte är medicinskt motiverat. (a7)

P Att ändra juridiskt kön har inget alls med kirurgiska ingrepp att göra,(a8)

P att byta juridiskt kön innebär att ändra i folkbokföringen från man till kvinna eller från kvinna till man och att ändra näst sista siffran i personnumret från udda till jämn eller tvärtom.(a8)

P Att vi i Sverige, till skillnad från t.ex. USA blandar in kirurgiska ingrepp som tvångssteriliseringar, beror enbart på att lagen i Sverige säger att detta är ett villkor för juridiskt könsbyte. (a8)

P Socialstyrelsen har sedan en tid föreslagit att lagstiftningen skall ändras och tvångssteriliseringen avskaffas. (a7)

P När regeringen nu kommer med en proposition på området är det hög tid att tvångssteriliseringen avskaffas.(a7)

C Att Regeringen vill utreda frågan om tvångssteriliseringar en gång till är ytterst märkligt. (a8)

P Socialstyrelsens rapport av Karin Lindell 2009 och det lagförslag som lades 2010, är mycket väl genomtänkta och utförda. (a12)

P I rapporten finns klara punkter som Sverige så som EU bör följa(A12)
Detta på rekommendationer av Thomas Hammarberg
europakommissionär för de mänskliga rättigheterna.(a12)

P En av landets mest välutredda sakfrågor ska utredas igen.(a3)

P Den egna myndigheten Socialstyrelsen har redan har lagt fram ett lagförslag i utredningen ”Transsexuella och övriga personer med könsidentitetsstörningar Rättsliga villkor för fastställelse av könstillhörighet samt vård och stöd”. (a8)

P Följden av att inte vilja bli permanent steril är alltså att leva med ett socialt kön och ett annat juridiskt.(a9)

Contra

C Retoriken har varit minst sagt högljudd från dem som vill slopa steriliseringskravet och ju högljuddare, desto tunnare i sakinnehåll.(a10)

C Vad jag också skrev var att könsbyte inte är en mänsklig rättighet.(a4)

P Ingen är född till att genomgå könsbyte.(a4)

C Könskorrigering behandling är ingen mänsklig rättighet, och framförallt förtjänar inte personer med könsidentitetsstörning att göras om till medicinska försöksdjur. (a10)

C Könsambivalensen finns där som något personen får leva med oberoende av på vilket kön hon väljer att definiera sig som.(a14)

C Inte desto mindre finns en liten grupp som lider svårt och där önskan om juridiskt könsbyte och könskorrigering behandling varit stark.(a14)

P Därför har man nu under ganska lång tid erbjudit personer med denna form av könsidentitetsstörning operation och livslång könshormonsbehandling.(a4)

P Man har ansett att behandlingen varit livräddande eftersom transsexuella begår självmord 20 gånger oftare än andra.(a4)

P Självmordsfrekvensen är 20-faldigt högre än i normalbefolkningen, och det har visat sig svårt att med psykoterapeutiska metoder hjälpa till ett bättre liv eller acceptering av tillståndet. (a10)

P Det finns inga kända behandlingsstrategier, förutom operation. (a4)

C Men tyvärr har det visat sig att det inte är så enkelt.(a4)

P När det gäller könsbyte finns uppföljningsresultat som tyder på att många mår bättre efteråt, men bilden är inte entydig:

vissa studier har visat förhöjd självmordsrisk även efter könsbyte.(a10)

P Studien (Cecilia Dehjne et als) visade att gruppen även efter behandlingen hade sämre psykisk hälsa än normalbefolkningen, ökad dödlighet där gapet mot normalgruppen ökade för varje år och starkt ökad (20 ggr) självmordsrisk.(a14)

P Kort sagt tycks inte operation vara riktigt så lyckad behandling som man har trott.

P Att mer eller mindre bra efterlikna det andra könet är möjligen, men alltså långt ifrån säkert, en bra medicinsk behandling.(a4)

P När man frågar patienter i psykiatrisk vård om de är nöjda med behandlingen får man ofta mycket positiva resultat, även om behandlingsmetoden vid djupare vetenskaplig analys inte visar sig hålla måttet. (a14)

C Anledningen till att man (ändå) erbjuder denna möjlighet (könsbyte) är att det för vissa personer innebär ett stort psykiskt lidande att ha känslan att befinna sig i fel kropp. (a10)

P Önskan att genomgå könsbyte är mycket stark hos denna grupp, och syftet med behandlingen är att uppnå högre livskvalitet och harmoni. (a10)

C På en man som vill bli kvinna tas naturligtvis testiklarna bort, vilket innebär sterilisering, och i fallet med kvinna som vill bli man är det också naturligt med sterilisering, eftersom könsbytet ju annars bara skulle bli halvt: kvinnor föder barn, inte män. (a10)

P Det är också det som den transexuelle önskar.(a10)

C En man som önskar bli kvinna kommer (emellertid) per automatik att bli steriliserad eftersom det inte lär vara särskilt kvinnligt att ha testiklar hängande framför sin nygjorda vagina.(a4)

P I det fallet finns alltså knappast möjligheten att genomgå behandling utan sterilisering. (a4)

C Att sterilisering är en naturlig åtgärd i könsbytesprocessen från kvinna till man är självklart eftersom den som genomgår behandlingen vill bli just man. (a10)

C Principiellt kan ju en kvinna få en artificiell penis och samtidigt ha kvar både livmoder, äggledare och äggstockar. (a4)

C Frågan är om man då har gjort ett könsbyte eller bara opererat dit en penis.(a4)

C Vad man däremot ska ha klart för sig är att det i så fall ju inte är frågan om ett könsbyte utan ett könstillägg.(a4)

C (Exempelvis)(ett) återkommer argumentet (hos kd) att det inte är rätt att en transman kan bli gravid och föda ett barn. (a11)

C Men såväl med dagens lag som med det nya lagförslag som Socialstyrelsen tagit fram innebär den könsreglerande operationen att könskörtlarna tas bort. (a11)

C I 2007 års utredning ”Transsexuella och övriga personer med könsidentitetsstörningar”, en utredning som sågades av remissinstanserna, diskuterar man om att ”undvika den förvirring som skulle kunna uppstå om en person som har fått sin könsidentitet ändrad skulle få barn”.(a8)

C Det är alltså för att ”skydda” den övriga befolkningen mot denna förvirring, som Sverige ska fortsätta att bryta mot de mänskliga rättigheterna. (a8)

C I debatten om sterilisering talas det(talar KD om att) i svepande termer om att “skydda barnen” (som ett skäl till att behålla steriliseringskravet). (a2)

C Men vem skyddar de transexuella, som själva en gång var barn?(a2)

P Aleksa Lundberg var fyra år när hon på dagis började tveka inför vilken grupp hon tillhörde. (a2)

P Hon kommer ihåg att hon fick en ångestattack när fröken drog henne till killarnas grupp.(a2)

P Idag, många år senare, har hon genom en operation äntligen kunnat bli tjej.(a2)

P Kristdemokraterna pratar också gärna om hänsyn till barnen. (a11)

C Men när de år efter år förhalar ett slopande av steriliseringskravet drabbar de många barn och familjer. (a11)

P För ju yngre barnen är desto lättare är det för dem att acceptera situationen som den är.(a11)

C Att blockera frågan är inte att ta hänsyn till barnen.(a11)

C Det (att vara transsexuell) är ett tillstånd som leder till signifikant lidande.(a4)

P Därför är transsexualism sjukdomsklassat under diagnosen könsidentitetsstörning och detta är naturligtvis också orsaken till varför ett könsbyte bekostas med skattemedel. (a4)

P Syftet med den sjukvårdsförsäkringsfinansierade könsbytesoperationen, som i sig är stympande, är ju att hjälpa svårt lidande människor som önskar vara det andra könet. (a10)

C Tvångssteriliseringar är avskyvärt, men det är fel att beteckna den praxis som hittills bedrivits i samband med könsbyte på så sätt, när det i själva verket i de allra flesta fall handlat om ett planerat frivilligt ingrepp i processen att med behandlande åtgärder få en person av ett kön att så mycket som möjligt efterlikna det andra. (a14)

P Med bästa vilja i världen kan man inte kalla det tvångssterilisering.(a14)

C Det är inte ett frivilligt val när det är ett lagkrav.(a12)

P Går patienten inte med på tvångssteriliseringen blir det ingen diagnos och därmed ingen fastställelse/ändring av kön.(a12)

C Att byta kön och inte sterilisera sig innebär i praktiken att man har två kön och det är inte vad transsexuella önskar.(a4)

P Om man är transsexuell vill man dock inte vara både kvinna och man. (a4)

C Vill man det är man ju per definition inte transsexuell.(a4)

C (och) om du är transsexuell vill du sannolikt per definition byta kön fullt ut.(a4)

C En människa kan inte göra om det hon är född till, hur mycket man än juridiskt definierar om eller med hormonbehandling och kirurgi försöker rekonstruera. (a14)

Okategoriserat

Tvångssteriliseringen vid könsbyte är inte bara en HBT-fråga. Det är en demokratisk fråga som handlar om hur stor roll vi vill ge staten i relation till individen, och det berör oss alla.(a6)

P Vi ifrågasätter att detta är ett fungerande demokratiskt styre. (a1)

P (Det handlar om att respektera mänskliga rättigheter, att) förstå att det inte anstår en demokrati att omöjliggöra för en grupp av människor att bli föräldrar.(a1)

P (Det handlar om att förstå att) en demokrati inte kan tvinga en grupp människor att genomföra irreversibla stora kirurgiska ingrepp, som dessa inte önskar, enbart för att dessa människor ska få tillgång till den sociala rättigheten att få sin könsidentitet juridiskt erkänd.(a1)

Det har uppstått en modern avantgardistisk opinion som betraktar det som stympande och kränkande att ha ett sådant krav (sterilitet) för att få könsbytesoperationen genomförd, och politikerna har varit på väg att falla till föga för denna. (a10)

C Endast Kristdemokraterna har stått på sig. (a10)

De värdekonservativa åsikterna i Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna genomsyrar hela deras familjepolitik och ledord som ”föräldrar vet bättre än politiker” andas amerikansk kristen höger - staten ska hålla fingrarna borta från den privata sfären och inte lägga sig i någonting som den inte förstår.(A13)

C Att påstå att föräldrar per automatik vet bättre än politiker är givetvis ett felaktigt påstående från första början. (a13)

P Skulle det gälla för de 200 000 barn i Sverige som uppskattas ha utsatts för våld av en nära anhörig och alla de barn som är

omhändertagna av staten för att föräldrar misslyckats i sina föräldraroller?(a13)

C Låt oss hypotetiskt säga att det på något sätt skulle vara dåligt för barn att ha transsexuella föräldrar.(a2)

P Då borde den konservativa reflexen vara att lita på människans inre moral.(a2)

P Inte att kräva lagstiftning.(a2)

När mina kollegor A4 och A10 diskuterar diagnoser, finansiering av vård och huruvida någon kan byta biologiskt kön eller inte är de inte bara ute på djupt vatten utan simmar i helt fel sjö.(a9)

P A4 skriver att sterilisering är en medicinskt nödvändig konsekvens av könsbyte. (a7)

P A4 skriver att den könskorrigering behandlingen oundvikligen medför sterilitet. (a7)

P I snäv mening är detta sant. (a7)

C Men i dag är det möjligt att genomgå könskorrigering behandling med bibehållen möjlighet att bli förälder.(a7)

P Flera genombrott har skett när det gäller transplantationer av testiklar och livmoder.(a12)

P På universitetssjukhuset i Akdeniz i Turkiet transplanterades en livmoder in i en 21-årig kvinna i augusti 2011 från en avliden donator.(a12)

P På Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg närmar man sig en livmodertransplantation.(a12)

P På Christie Hospital i Manchester i England, har en brittisk man blivit först i världen med att lyckas skaffa barn efter ett testikeltransplantat.(a12)

P En annan möjlighet är att behålla könsorganen vid könsbytet och sedan göra uppehåll i hormonbehandlingen och på nytt bli fertil.(a7)

P Även om man behåller könscellerna (testiklar eller äggstockar) efter en operation gör behandlingen med det motsatta könets hormoner att man blir infertil, så länge hormonbehandlingen pågår.(a7)

Att hänvisa till den medicinska vetenskapen som stöd för att könskorrigering är en väl beprövad behandling som är tillräckligt utprövad och nu kan utvidgas med ytterligare bredare indikationer är mycket tveksamt. (a14)

P En tjugofaldigt ökad suicidrisk även efter genomgången behandling borde göra att man är försiktig med slutsatser.(a14)

P Tänk om det är så att man tar med sig könsambivalensen också in i den andra könsidentiteten, och att lidandet förblir stort oberoende av på vilken sida i könsdikotomin man placerat sig, och att det skulle ha mycket större effekt på välbefinnande och hälsa om man lade motsvarande resurser på andra stödåtgärder och att öka förståelse och acceptans i samhället för transsexuella.(a14)

P Det vore då oetiskt att erbjuda en behandling som innebär så omfattande ingrepp i människors liv.(a14)

C Även om Arver, Dhejne et.al. i artikeln i Sydsvenska Dagbladet tonar ner de medicinska svårigheterna, så hänvisar de inte till lysande medicinska resultat som grund för sina rekommendationer, utan just till att värdegrunden i samhället har förändrats, och att medicinen måste följa med i detta. (a14)

P Som Jern och Odsvall påpekar kommer nu nya tekniker för transplantation av livmoder och könskörtlar. (a14)

P Det kommer att bli ofrånkomligt att också dessa utökade möjligheter ställs till förfogande för dem som vill byta kön.(a14)

Kraven som ställs på oss med transsexualism har varierat med tiden. (a5)

P Förr var man tvungen att vara heterosexuell, man skulle ha identifierat den permanenta känslan av att befinna sig i fel kön sedan tidig barndom och om man inte kände en kraftig aversion mot sitt könsorgan och t.ex. onanerade så kunde diagnosen ifrågasättas.(a5)

P De senaste 30 åren har synen på transsexualism blivit mer liberal. (a5)

P I takt med att könsroller ifrågasätts och vi blivit mer sexuell öppen sinnade har man sett att könsidentitet inte nödvändigtvis hör ihop med ett fanatiskt intresse för shopping, en aversion mot sport och att en kvinnlighet inte sitter i ens heterosexuella läggning.(a5)

P Det frågan handlar om är i stället om det även fortsättningsvis ska krävas sterilisering av och att eventuella nedfrysta ägg och spermier förstörs från de individer som vill ändra sitt juridiska kön i folkbokföringen utan att operera sig. (a11)

C Ska transpersoner undantas från rätten till ny medicinsk teknik?(a12)

Man har valt att dela upp befolkningen i två juridiska grupper och att definiera grupperna så att en kvinna inte får ha testiklar och en man inte får ha livmoder.(a5)

P Definitionen av kön är långt mer komplicerad än gemene man vanligtvis tror.(a5)

P Det finns en hel serie av avvikelser från det normala binära synsättet på kön som endast *man* och *kvinna*.(a5)

P När det kommer till frågan om hur vi definierar kön finns det, varken vi vill eller inte, fler kön än de två schablonen föreskriver. (a8)

P Alla människor definierar sig som antingen man eller kvinna eller varken eller, eller både och. (a8)

P Könsidentiteten finns i vårt huvud, inte mellan benen och du ändrar inte din könsidentitet, du har den och måste acceptera dina känslor inför den eller gå under.(a8)

P Vårt samhälle bygger på föreställningen att det finns två kön som är tydligt separerade från varandra.(a9)

C Sanningen är tyvärr att det inte är så enkelt.(a9)

P Det föds en mängd personer med helt andra kromosomuppsättningar än XX eller XY per år. (a9)

P Kvinnor som har passerat klimakteriet ses fortfarande som kvinnor. (a9)

P Långa tjejer med fullt fungerande testiklar spatserar omkring på våra gator dagligen.(a9)

P Män föder barn även i vårt land.(a9)

C De som resonerar så är andra personer än de som hittills genomgått könsbyten, personer inom HBTQ-rörelsen som bedriver en stark lobbyverksamhet i kombination med radikalliberala politiker som över huvud taget driver linjen om en relativisering av könet och ser könet som en social konstruktion och i samma anda pläderar för att relativisera könsrollerna redan på dagis. (a10)

P Min kollega A9 tycker att A4 och jag navigerar i fel vatten då vi talar om diagnoskriterier, vetenskaplig utvärdering, biologisk könstillhörighet, prioriteringar i vården och sådant. Det är bra att han och andra som pläderar för slopandet av steriliseringskravet är så tydliga, för då blir det klart att det handlar om något helt annat. (a10)

P Här handlar det om önskan att skapa helt nya mellanformer mellan könen, något som inte tagits ställning till i samband med att nuvarande lag om könsbyte kom till.(a10)

P A9 påpekar att det inte finns två kön som är tydligt separerade från varandra, därför måste hela samhället anpassas efter det. (a10)

P Alla förväntas bejaka könsrelativismens mantra.(a10)

C För de flesta vardagsmänniskor är det uppenbart att det finns två kön som är tydligt separerade från varandra, en insikt som nog ligger närmare verkligheten än att relativisera. (a10)

C Det är visserligen sant att det finns blandformer, också biologiskt - genetiskt, anatomiskt - men det är knappast grund för en relativitetsfilosofi på detta område, det är snarare undantagen som bekräftar regeln.(a10)

P Avvikelserna definieras utifrån hur de förhåller sig till grundmönstret. (a10)

P Detta kan man sakligt konstatera utan att det innebär diskriminering av minoriteter. (a10)

C De som förespråkar tvångssterilisering hoppas att det ska ge oss ett enkelt sätt att definiera kön. (a9)

Kristdemokrater talar också gärna om val när transsexuellas situation diskuteras.

C Men att byta kön är för transsexuella inget val utan ett måste. (a11)

Rädslan för ”könsförvirring” är ett annat skäl till varför tvångssterilisering är lag idag. (a13)

P Gravida män ses som ett hot mot könsrollerna och i förlängningen samhället.(a13)

Vi konstaterar att det funnits och finns en liten grupp människor som inte känner sig psykologiskt hemma i det biologiska kön de begåvats med, och att det tycks vara så i alla kulturer.(a14)

Könsidentiteten är komplex och innefattar biologiskt kön, psykologisk upplevelse och vad man socialt och juridiskt är definierad som.(a14)

Känslan att befinna sig i fel kön innebär en ambivalens som det är svårt att leva med för många, men hur man bäst lindrar plågan och hjälper dessa personer att integreras i samhället är ingen enkel sak.(a14)

Fortsatt upplysning, att verka för accepterande och förståelse av dessa personer, liksom att verka för att diskriminering av olika slag tas bort är självklart.(a14)

Man ska dock inte diskutera frågan enbart utifrån känslolag argumentet att det är synd om transsexuella.(a4)

Om man skulle fokusera debatten på den uppenbart centrala frågan huruvida det är rimligt att införa nya rutiner som innebär att någon kan bli far till det barn han/hon själv fött, så skulle det bli en betydligt mer komplicerad debatt. (a14)

P Betydligt fler än några KD-politiker skulle nog tycka att det inte är så självklart. (a14)

P Nu försöker man istället framställa de som inte tycker detta är den naturligaste sak i världen som mörkmän och bakåtsträvare.(a14)

Men principiellt är det här en viktig fråga för hela Sverige. (a6)

P Det handlar om människor som vill leva och förverkliga sig själva.(a6)

P De (transsexuella) blir utsatta för detta övergrepp (Sterilisering) eftersom staten har utan någon anledning som helst valt att nedgradera dessa människor och förneka de deras reproduktionsförmåga.(a6)

P Sådana befogenheter ska ingen demokratisk stat någonsin ha.(a6)

Regeringen Reinfeldt borde försäkrat sig om att posten som socialminister inte skulle hamna hos det parti som förvaltar en människosyn som är oförenlig med en sekulär syn på mänskliga rättigheter.(a13)

P Steriliseringsfrågan är ett exempel på vilken avgörande roll en minister kan ha och på vilken politisk status sociala frågor har. (a13)

C (Men) det religiösa partiet Kristdemokraterna, påhejade av Sverigedemokraterna, har genom sin socialminister makten att (satt) sätta stopp för dessa lagändringar, trots att de alltjämt balanserar på riksdagens fyra-procentsspärr. (a13)

Detta borde inte resterande regeringspartier acceptera.(a13)

Det handlar inte ens om kristendomen. (a6)

Ingenstans i bibeln finns det något förbud mot könsbyte.
(a6)

Övriga regeringspartier har, trots löften och en bred majoritet i riksdagen, nu fogat sig efter ett partis vilja. (a1)

P Moderaterna beslutade så sent som på sin partistämman i höstas att tvångssteriliseringarna skulle upphöra (a8)

P Folkpartiet var det parti som var allra snabbast att sommaren 2010 stödja Socialstyrelsens förslag till ny lag och ta bort tvångssteriliseringarna.(a8)

P Även Centern var tydlig under valrörelsen 2010 med att tvångssteriliseringarna skulle upphöra.(a8)

P Moderaterna beslutade så sent som på sin partistämman i höstas att tvångssteriliseringarna skulle upphöra (a1)

P Folkpartiet var det parti som var allra snabbast på banan att sommaren 2010 stödja Socialstyrelsens förslag till ny lag och ta bort tvångssteriliseringarna. (a1)

P Centerpartiet var åtminstone under valrörelsen 2010 tydliga med att tvångssteriliseringarna skulle upphöra.(a1)

P Dessa partier bryter med dagens överenskommelse mot sina egna partibeslut och sviker sina egna väljare.(a1)

Det är ändå ironiskt att den borgerliga regeringen är för privatisering av statliga bolag men är emot privatiseringen av människans egen kropp.(a6)

P friheten som de borgerliga partierna pratar om verkar inte gälla alla individer.(a6)

P En borgerlig regering som talar varmt om valfrihet vägrar ge samma valfrihet till människor som vill byta kön.(a6)

Att verkligen biologiskt bli det andra könet är däremot inte en läggning, det är en omöjlighet.(a4)

Man kan (alltså) i den meningen faktiskt inte byta kön. (a4)

Biologiskt sett kan man inte förvandla kvinnor till män eller tvärtom. (a10)

P Man kan göra vissa stympande och plastikkirurgiska operationer som i någon mån efterliknar det motsatta könet, och hormonbehandling måste fortgå hela livet för att vidmakthålla önskade könskaraktäristika.(a10)

P Man kan bara efterlikna det motsatta könet mer eller mindre bra.(a4)

P Om man slutar ta tableterna återgår man i många sammanhang till att hormonellt vara det kön man föddes till.(a)

P Man får då tillbaka flera av de könskaraktäristika som man hade från början. (a4)